

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (viies koda)

10. juuli 2014*

ELTL artikkel 102 — Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine — Hispaania lairibaühendusturud — Hinnakruvi — ELTL artikkel 263 — Seaduslikkuse kontroll — ELTL artikkel 261 — Täielik pädevus — Harta artikkel 47 — Tõhusa kohtuliku kaitse põhimõte — Täieulatuslik kohtulik kontroll — Trahvi suurus — Proportsionaalsuse põhimõte — Diskrimineerimiskeelu põhimõte

Kohtuasjas C-295/12 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 13. juunil 2012 esitatud apellatsioonkaebus,

Telefónica SA, asukoht Madrid (Hispaania)

Telefónica de España SAU, asukoht Madrid,

esindajad: *abogado* F. González Díaz ja *abogado* B. Holles,

apellandid,

teised menetlusosalised:

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Castillo de la Torre, É. Gippini Fournier ja C. Urraca Caviedes,

kostja esimeses kohtuastmes

France Telecom España, SA, asukoht Pozuelo de Alarcón (Hispaania), esindajad: *abogado* H. Brokelmann ja *abogado* M. Ganino,

Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios (Ausbanc Consumo), asukoht Madrid, esindajad: *abogado* L. Pineda Salido ja *abogado* I. Cámara Rubio,

European Competitive Telecommunications Association, asukoht Wokingham (Suurbritannia), esindajad: *avvocato* A. Salerno ja *avvocato* B. Cortese,

menetlusse astujad esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (viies koda),

koosseisus: koja president T. von Danwitz, kohtunikud E. Juhász, A. Rosas, D. Šváby ja C. Vajda (ettekandja),

kohtujurist: M. Wathelet,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

kohtusekretär: vanemametnik M. Ferreira,

arvestades kirjalikus menetluses ja 16. mai 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 26. septembri 2013. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

- 1 Telefónica SA ja Telefónica de España SAU (edaspidi koos „apellandid”) paluvad oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu otsuse Telefónica ja Telefónica de España vs. komisjon (T-336/07, EU:T:2012:172, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus”), millega see kohus jättis rahuldamata nende hagi, milles paluti tühistada komisjoni 4. juuli 2007. aasta otsus K(2007) 3196 (lõplik) [EÜ] artikli 82 kohase menetluse kohta (juhtum COMP/38.784 – Wanadoo España vs. Telefónica; edaspidi „vaidlusalune otsus”) ning nende teise võimalusena esitatud nõude tühistada selle otsusega neile määratud trahv või seda vähendada.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 17

- 2 Rikkumise periood kestis 2001. aasta septembrist kuni 2006. aasta detsembrini. 1. mail 2004 aga tunnistati nõukogu 6. veebruari 1962. aasta määrus nr 17 esimene määrus [EÜ] artiklite [81] ja [82] rakendamise kohta (EÜT 1962, 13, lk 204; ELT eriväljaanne 08/01, lk 3) kehtetuks ja asendati nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määrusega (EÜ) nr 1/2003 [ELTL] artiklites [101] ja [102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205).
- 3 Seetõttu oli määrus nr 17 juhtumi asjaoludele kohaldatav kuni 1. maini 2004, s.o kuupäev, mil hakati kohaldama määrust nr 1/2003. Tuleb siiski märkida, et määruse nr 1/2003 asjassepuutuvad sätted on sisuliselt identsed määruse nr 17 sätetega.
- 4 Määruse nr 17 artikli 15 lõige 2 sätestas:

„Komisjon võib otsusega määrata ettevõtjatele või ettevõtjate ühendustele trahvi 1000–1000000 arvestusühikut või sellest suurema summa ulatuses, mis ei ületa 10% iga rikkumises osalenud ettevõtte eelneva aasta käibest, kui need tahtlikult või hooletusest:

- a) rikuvad [EÜ] artikli [81] lõiget 1 või artiklit [82]; või

[...]

Trahvisumma määramisel võetakse arvesse nii rikkumise raskust kui ka kestust.”

- 5 Määruse nr 17 artikkel 17 nägi ette:

„Ühenduse kohtul on [EÜ artikli 229] tähenduses täielik pädevus vaadata läbi otsused, millega komisjon on määranud trahvid või karistusmaksed; ühenduse kohus võib määratud trahvi või karistusmaks tühistada, seda vähendada või suurendada.”

Määrus nr 1/2003

- 6 Määruse nr 1/2003 artikli 23 lõige 2, millega asendati määruse nr 17 artikli 15 lõige 2, näeb ette:

„Komisjon võib oma otsusega määrata ettevõtjatele ja ettevõtjate ühendustele trahve, kui need tahtlikult või ettevaatamatuse tõttu:

- a) rikuvad [ELTL] artiklit [101] või [102]”,

[...]

Ühegi rikkumises osalenud ettevõtja ja ettevõtjate ühenduse puhul ei tohi trahv ületada 10% selle eelmise majandusaasta kogukäibest.

[...]”.

- 7 Määruse nr 1/2003 artikkel 31, millega asendati määruse nr 17 artikkel 17, sätestab:

„Euroopa Kohtul on täielik pädevus läbi vaadata otsused, millega komisjon on määranud trahvid või karistusmaksed. Euroopa Kohus võib määratud trahvi või karistusmaks tühistada, seda vähendada või suurendada.”

1998. aasta suunised

- 8 Suunised määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja [ESTÜ] artikli 65 lõike 5 kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (EÜT 1998, C 9, lk 3; ELT eriväljaanne 08/01, lk 171; edaspidi „1998. aasta suunised”) sätestavad punktis 1. A, mis käsitleb rikkumise raskuse hindamist:

„A. Raskusaste Rikkumise raskuse hindamisel tuleb arvesse võtta selle laadi, tegelikku mõju turule, kui seda saab mõõta, ja asjakohase geograafilise turu suurust. Seega jagunevad rikkumised kolme kategooriasse: kerged rikkumised, rasked rikkumised ja väga rasked rikkumised.

- Kerged rikkumised:

[...]

Võimalik trahvisumma: 1000–1 miljon [eurot].

- Rasked rikkumised:

[...]

Võimalik trahvisumma: 1–20 miljonit [eurot].

- Väga rasked rikkumised:

Need on üldjuhul horisontaalsed piirangud, näiteks hinnakartellid ja turujagamiskvoodid või muud meetmed, mis ohustavad ühisturu nõuetekohast toimimist, näiteks riikide turgude eraldamine üksteisest ja sisuliselt monopoolses seisundis olevate ettevõtjate turgu valitseva seisundi ilmne ärakasutamine [...]

Võimalik trahvisumma: rohkem kui 20 miljonit [eurot].”

Vaidluse taust ja vaidlusalune otsus

9 Üldkohus tegi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 3–29 vaidluse taustast järgmise kokkuvõtte:

„3 11. juulil 2003 esitas Wanadoo España SL (nüüd France Telecom España SA) (edaspidi „France Telecom”) Euroopa Ühenduste Komisjonile kaebuse, väites, et Telefónica tütarettevõtjate hulgihinna, mida nad kohaldasid oma konkurentidele Hispaanias lairibaühendusele juurdepääsu hulгимүүгил, ja nende lõppkasutajale kohaldatava jaehinna vahe ei ole piisav, et Telefónica konkurendid saaksid temaga konkureerida ([vaidlusaluse] otsuse põhjendus 26).

[...]

6 Komisjon võttis käesoleva menetluse aluseks oleva [vaidlusaluse] otsuse vastu 4. juulil 2007.

7 [Vaidlusaluses] otsuses määratles komisjon kõigepealt kolm asjassepuutuvat kaubaturgu, milleks olid lairibaühenduse jaeturg ja kaks lairibaühenduse hulgiturgu ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 145–208).

8 Asjakohane jaeturg hõlmab [vaidlusaluse] otsuse kohaselt kõiki lairibaühenduse määratlemata tooteid, olenemata sellest, kas seda osutatakse ADSL-i (Asymmetric Digital Subscriber Line, asümmeetriline digitaalne abonentliin) või muu tehnoloogia abil, ja mida turustatakse „laiale avalikkusele suunatud turul” nii kodukasutajatele kui ka muudele kasutajatele. See turg ei hõlma aga lairibaühenduse personaliseeritud teenust, mida osutatakse peamiselt „suurkasutajatele” ([vaidlusaluse] otsuse põhjendus 153).

9 Hulgituru osas märkis komisjon, et valida sai peamiselt kolme hulgi- ja jaeturgu vahel, milleks olid ainult Telefónica turustatav standardpakkumine kohaliku kliendiliini eraldamiseks, ainult Telefónica turustatav piirkondlik hulgi- ja jaeturg (GigADSL, edaspidi „piirkondlik hulgitooted”) ja mitmed riigi tasandi hulgi- ja jaeturud, mida turustavad nii Telefónica (ADSL-IP ja ADSL-IP Total, edaspidi „üleriigiline hulgitooted”) kui ka eraldatud kohaliku kliendiliini ja/või piirkondliku hulgitooted alusel muud operaatorid ([vaidlusaluse] otsuse põhjendus 75).

[...]

14 Komisjon järeldas, et [vaidlusaluse] otsuse seisukohast olid asjassepuutuvad geograafilised turud piirkondlik hulgitooted turg ja üleriigiline hulgitooted turg, välja arvatud hulgitooted kaabli kaudu ja ADSL-i erinevad tehnoloogiad ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 6 ja 208).

15 Asjassepuutuvad geograafilised hulgi- ja jaeturud on [vaidlusaluse] otsuse kohaselt riigi mõõtmetega (Hispaania territoorium) ([vaidlusaluse] otsuse põhjendus 209).

16 Teiseks tuvastas komisjon, et Telefónica oli kahel asjassepuutuval hulgiturul turgu valitsev seisund ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 223–242). Uuritaval perioodil oli Telefónica piirkondliku hulgitooted pakkumise monopol ja enam kui 84% üleriigilise hulgitooted turust ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 223 ja 235). [Vaidlusaluse] otsuse kohaselt ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 243–277) on Telefónica turgu valitsev seisund ka jaeturul.

17 Kolmandaks uuris komisjon, kas Telefónica kuritarvitas oma turgu valitsevat seisundit asjakohastel turgudel ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 278–694). Selles küsimuses asus komisjon seisukohale, et Telefónica on rikkunud [ELTL] artiklit [102], sundides oma konkurentidele peale ebaõiglasi hindu, mis väljendusid hinnakruvis Hispaania „laiale avalikkusele suunatud” turu lairibaühenduse jaehindade ning üleriigilise ja piirkondliku lairibaühenduse hulgihindade vahel perioodil 2001. aasta septembrist kuni 2006. aasta detsembrini ([vaidlusaluse] otsuse põhjendus 694).

[...]

- 24 Neljandaks tuvastas komisjon, et käesolevas asjas kahjustati liikmesriikidevahelist kaubavahetust, sest Telefónica hinnapoliitika puudutas juurdepääsuteenust, mida pakkus turgu valitsevas seisundis olev operaator, kes kattis kogu Hispaania territooriumi, mis moodustab olulise osa siseturust ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 695–697).
- 25 Trahvisumma arvutamiseks kohaldas komisjon [vaidlusaluses] otsuses meetodit, mis on sätestatud [1998. aasta] suunistes.
- 26 Esiteks, komisjon hindas rikkumise raskust ja mõju ning geograafilise turu suurust. Kõigepealt asus ta rikkumise raskuse osas seisukohale, et tegemist on selge kuritarvitamisega ettevõtja poolt, kes on praktiliselt monopoolses seisundis, ning et rikkumine tuleb kvalifitseerida „väga raskeks” rikkumiseks 1998. aasta suuniste tähenduses ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 739–743). [Vaidlusaluse] otsuse põhjendustes 744–750 eristab komisjon muu hulgas käesolevat asja komisjoni 21. mai 2003. aasta otsusest 2003/707/EÜ, mis käsitleb [ELTL] artikli [102] kohaldamise menetlust (juhtum COMP/C 1/37.451, 37.578, 37.579 – Deutsche Telekom AG) (ELT L 263, lk 9, edaspidi „otsus Deutsche Telekom”), milles Deutsche Telekomit – mis seisnes samuti hinnakruvis – ei kvalifitseeritud „väga raskeks” rikkumiseks 1998. aasta suuniste tähenduses. Edasi, mis puudutab tuvastatud rikkumise mõju, siis võttis komisjon arvesse asjaolu, et asjakohastel turgudel oli suur majanduslik väärtus, et neil oli määrav tähtsus teabepõhise ühiskonna loomisel ja et Telefónica kuritarvitamisel oli suur mõju jaeturule ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 751 ja 753). Lõpuks märkis komisjon geograafilise turu suuruse kohta, et Hispaania lairibaühenduse turg oli Euroopa Liidus suuruselt viies lairibaühenduse riiklik turg ja et kuigi hinnakruvi probleem piirdus tingimata ainult ühe liikmesriigiga, takistas see teiste liikmesriikide operaatoreid sisenemast tugeva tõusutendentsiga turule ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 754 ja 755).
- 27 [Vaidlusaluse] otsuse kohaselt on trahvi lähtesumma 90 000 000 eurot, milles on võetud arvesse asjaolu, et asjassepuutuva perioodi kulgedes, täpsemalt pärast otsuse Deutsche Telekom vastuvõtmist muutus kuritarvitava tegevuse raskus konkreetsemaks ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 756 ja 757). Sellele summale kohaldati kordajat 1,25, et arvesse võtta Telefónica olulist majanduslikku suutlikkust ja et tagada trahvi piisavalt hoiatav mõju, nii et trahvi lähtesummaks kujunes 112 500 000 eurot ([vaidlusaluse] otsuse põhjendus 758).
- 28 Teiseks, kuna rikkumine kestis 2001. aasta septembrist kuni 2006. aasta detsembrini ehk viis aastat ja neli kuud, suurendas komisjon trahvi lähtesummat 50%. Trahvi põhisummaks kujunes seega 168 750 000 eurot ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 759–761).
- 29 Kolmandaks, arvestades olemasolevaid tõendeid, asus komisjon seisukohale, et käesolevas asjas võib arvesse võtta teatud kergendavaid asjaolusid, sest rikkumine pandi toime vähemalt hooletuse tõttu. Seetõttu vähendati Telefónica trahvi 10%, mis andis trahvisummaks 151 875 000 eurot ([vaidlusaluse] otsuse põhjendused 765 ja 766)."

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 10 Hagejad esitasid hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 1. oktoobril 2007 ja milles esimese võimalusena paluti vaidlusalune otsus tühistada ning teise võimalusena tühistada komisjoni määratud trahv või vähendada seda.
- 11 Esimese võimalusena esitatud nõude põhjendamiseks tuginesid hagejad kuuele väitele, mille kohaselt on rikutud kaitseõigusi, tehtud faktivigu ja õigusnormi vääralt kohaldatud asjakohaste hulgiturgude kindlaksmääramisel, tehtud faktivigu ja õigusnormi vääralt kohaldatud asjakohastel turgudel hagejate

turgu valitseva seisundi tuvastamisel, [ELTL] artikli [102] kohaldamisel rikutud õigusnormi seoses nende kuritarvitava tegevusega, tehtud faktivigu ja/või faktide hindamise viga ning rikutud õigusnormi seoses nende kuritarvitava tegevuse ja selle konkurentsivastase mõjuga ning lõpuks [ELTL] artiklit [102] kohaldatud *ultra vires* ning rikutud subsidiaarsuse, proportsionaalsuse, õiguskindluse, lojaalse koostöö ja hea halduse põhimõtteid.

- 12 Teise võimalusena esitatud väidete põhjendamiseks esitasid hagejad kaks väidet. Esimene väide puudutas faktivigu ja õigusnormi väärkohaldamist ning määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 rikkumist, samuti õiguskindluse ja õiguspärase ootuse põhimõtete rikkumist. Teine väide, mis oli esitatud teisejärgulisena, puudutas faktivigu ja õigusnormi väärkohaldamist ning proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise, karistuste individualiseerituse põhimõtte ning põhjendamiskohustuse rikkumist trahvisumma kindlaksmääramisel.
- 13 Vastavalt 31. juuli 2008. aasta ja 28. veebruari 2011. aasta määrusega lubati esiteks Asociación de usuarios de servicios bancarios'el (Ausbanc Consumo, edaspidi „Ausbanc Consumo”) ja France Télécomil ning teiseks European Competitive Telecommunications Associationil (edaspidi „ECTA) komisjoni nõuete toetuseks menetlusse astuda.
- 14 Üldkohus lükkas kõik need väited tagasi ning jättis hagiavalduse tervikuna rahuldamata.

Poolte nõuded Euroopa Kohtus

- 15 Apellandid paluvad Euroopa Kohtul:

- esimese võimalusena:
 - tühistada vaidlustatud kohtuotsus täielikult või osaliselt;
 - olemasoleva teabe alusel tühistada vaidlusalune otsus täielikult või osaliselt;
 - tühistada trahv või vähendada seda ELTL artikli 261 alusel;
 - tühistada trahv või vähendada seda Üldkohtus toimunud menetluse põhjendamatult pika kestuse tõttu; ja
 - mõista nii käesoleva menetluse kui ka Üldkohtu menetlusega seonduvad kohtukulud välja komisjonilt ja menetlusse astujatelt.
- teise võimalusena, kui menetlusstaadium seda ei võimalda:
 - tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja suunata kohtuasi tagasi Üldkohtusse otsustamiseks Euroopa Kohtu poolt lahendatud õiguslike küsimuste valguses;
 - tühistada trahv või vähendada seda ELTL artikli 261 alusel, ja
 - mõista nii käesoleva menetluse kui ka Üldkohtu menetlusega seonduvad kohtukulud välja komisjonilt ja menetlusse astujatelt.
- igal juhul lubada ELTL artikli 15 alusel tutvuda Üldkohtus 23. mail 2011 toimunud kohtuistungis stenogrammi või salvestisega ja pidada kohtuistung.

16 Komisjon palub Euroopa Kohtul:

- tunnistada apellatsioonkaebus vastuvõetamatuks täielikult või osaliselt või jätta see põhjendamatuks tõttu rahuldamata;
- teise võimalusena, juhul kui apellatsioonkaebus rahuldatakse, jätta täielikult või osaliselt rahuldamata vaidlusaluse otsuse peale esitatud tühistamishagi, ja
- mõista menetluskulud välja apellantidelt.

17 Ausbanc Consumo palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata ja jätta vaidlustatud kohtuotsus täies ulatuses muutmata;
- mõista kohtukulud välja apellantidelt, ja
- igal juhul lubada ELTL artikli 15 alusel tutvuda Üldkohtus 23. mail 2011 toimunud kohtuistung stenogrammi või salvestisega.

18 France Télécom palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus tervikuna rahuldamata;
- mõista nii käesoleva menetluse kui ka Üldkohtu menetlusega seonduvad kohtukulud välja apellantidelt, ja
- pidada kohtuistung.

19 ECTA palub Euroopa Kohtul:

- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;
- jätta rahuldamata ka apellantide teise võimalusena esitatud nõue tühistada trahv või vähendada selle summat, ja
- mõista kohtukulud välja apellantidelt.

Apellatsioonkaebus

20 Apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitavad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse tühistamiseks kümme väidet.

21 Kõigepealt tuleb analüüsida vastuvõetamatu väidet, mille komisjon esitas apellatsioonkaebuse suhtes tervikuna, ning apellantide ja Ausbanc Consumo taotlusi saada tutvuda Üldkohtu istungi stenogrammi või helisalvestisega.

Vastuvõetamatu väide, mille komisjon esitas apellatsioonkaebuse suhtes tervikuna

22 Komisjon väidab, et apellatsioonkaebus on vastuvõetamatu, esitades järgmised argumendid.

- 23 Esiteks rõhutab komisjon, et apellatsioonkaebus on äärmiselt pikk ja sisaldab kordusi ning sageli on selles esitatud igal lehel mitu väidet, mistõttu näib apellatsioonkaebus sisaldavat mitusada väidet, mis on liidu kohtumenetluste ajaloos „rekord”.
- 24 Teiseks on apellatsioonkaebuse eesmärk peaaegu süstemaatiliselt saavutada asjaolude uus hindamine, kasutades ettekäandena väiteid, et Üldkohus kohaldas „väära õiguslikku kriteeriumi”.
- 25 Kolmandaks on väited väga sageli esitatud pelkade kinnitustena, ilma et neid oleks mingilgi viisil põhjendatud.
- 26 Neljandaks leiab komisjon, et apellandid esiteks kritiseerivad sageli vaidlusalust otsust, mitte vaidlustatud kohtuotsust ning teiseks, kui nende kriitika puudutab tõepoolest vaidlustatud kohtuotsust, ei määratle nad praktiliselt kunagi selle täpseid lõike või punkte, mis sisaldavad väidetavaid õigusnormi rikkumisi.
- 27 Viiendaks väidab komisjon, et tal on äärmiselt keeruline, kui mitte võimatu oma kaitseõigusi teostada apellatsioonkaebuse raames, mis on sõnastatud niivõrd segaselt ja arusaamatult, ning ta palub seetõttu Euroopa Kohtul tunnistada apellatsioonkaebuse tervikuna vastuvõetamatuks.
- 28 Teise võimalusena leiab komisjon, et isegi nendel harvadel juhtudel, mil apellandid esitavad oma apellatsioonkaebuses õigusküsimuse, on nende argumendid Euroopa Kohtu praktikaga ilmselgelt vastuolus. Seetõttu palub ta Euroopa Kohtul põhjendatud kohtumäärusega tuvastada apellatsioonkaebuse ilmselge põhjendamatus.
- 29 Olgu meenutatud, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleneb ELTL artiklist 256 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 58 esimesest lõigust ning käesoleva apellatsioonkaebuse esitamise ajal kehtinud Euroopa Kohtu kodukorra artikli 112 lõike 1 punktist c, et apellatsioonkaebuses tuleb selgelt märkida vaidlustatud kohtuotsuse kritiseeritavad osad ning õiguslikud argumendid, mis konkreetselt seda nõuet põhjendavad, vastasel juhul on apellatsioonkaebus või asjassepuutuv väide vastuvõetamatu (vt eelkõige kohtuotsused *Dansk Rørindustri jt vs. komisjon*, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P ja C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkt 426, ning *Deutsche Telekom vs. komisjon*, C-280/08 P, EU:C:2010:603, punkt 24).
- 30 Nendele nõuetele ei vasta niisugune väide – ja see tuleb tunnistada vastuvõetamatuks –, mille argumendid ei ole piisavalt selged ja täpsed, et võimaldada Euroopa Kohtul teostada seaduslikkuse kontrolli, eelkõige seetõttu, et põhilised asjaolud, millele väide tugineb, ei nähtu ühtselt ja arusaadavalt apellatsioonkaebuse tekstist endast, mis on selles osas sõnastatud ebaselgelt ja mitmeti mõistetavalt (vt selle kohta kohtuotsused *Thyssen Stahl vs. komisjon*, C-194/99 P, EU:C:2003:527, punktid 105 ja 106, ning *Arkema vs. komisjon*, C-520/09 P, EU:C:2011:619, punkt 61 ja seal viidatud kohtupraktika). Euroopa Kohus on samuti leidnud, et ilmselge vastuvõetamatuse tõttu tuleb läbi vaatamata jätta apellatsioonkaebus, millel ei ole sidusat struktuuri, mis piirdub üldiste kinnitustega ning ei sisalda täpset teavet vaidlustatud kohtumääruse nende punktide kohta, mis võivad sisaldada õigusnormi rikkumist (vt kohtumäärus *Weber vs. komisjon*, C-107/07 P, EU:C:2007:741, punktid 26–28).
- 31 Seoses apellantide esitatud apellatsioonkaebusega tuleb tõdeda, nagu rõhutab komisjon, et see sisaldab arvukalt väiteid ja argumente, mida tuleb pidada vastuvõetamatuks. Sellegipoolest ei saa asuda seisukohale, et käesolev apellatsioonkaebus on tervikuna vastuvõetamatu. Nimelt on apellatsioonkaebuses esitatud teatavas hulgas väidetes nõutava täpsusega kindlaks määratud vaidlustatud kohtuotsuse kritiseeritavad osad ning viidatud õiguslikud argumendid on neis esitatud piisavalt selgelt. Järelikult tuleb vaatamata allpool tuvastatud puudustele tagasi lükata vastuvõetamatuse vastuväide, mille komisjon esitas apellatsioonkaebuse suhtes tervikuna.

Nõue saada võimalus tutvuda Üldkohtus toimunud kohtuistungi stenogrammi või helisalvestisega

- 32 Apellandid ja Ausbanc Consumo palusid ETL artikli 15 alusel võimalust tutvuda Üldkohtus 23. mail 2011 toimunud kohtuistungi stenogrammi või helisalvestisega.
- 33 Selles küsimuses on Euroopa Kohtu kodukorra artikli 169 lõikes 1 sätestatud, et apellatsioonkaebuses võib nõuda Üldkohtu lahendi, nagu see on esitatud selle lahendi resolutsioonis, täielikku või osalist tühistamist.
- 34 Ent apellantide ja Ausbanc Consumo taotlustes ei nõuta vaidlustatud kohtuotsuse täielikku või osalist tühistamist. Lisaks ei selgita nad, mis eesmärgil nad soovivad Üldkohtus 23. mail 2011 toimunud kohtuistungi stenogrammi või helisalvestisega tutvuda, ega seda, kuidas võiks nende dokumentidega võimalik tutvumine olla kasulik seoses nõuetega, milles palutakse vastavalt vaidlustatud kohtuotsus tühistada ja apellatsioonkaebus rahuldamata jätta.
- 35 Järelikult tuleb apellantide ja Ausbanc Consumo taotlused vastuvõetamatuse tõttu jätta läbi vaatamata.

Argument, et Üldkohus on rikkunud oma kohustust teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli

- 36 Viienda väite viiendas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus oma kohustust teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli Roomas 4. novembril 1950 allkirjastatud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste konventsiooni (edaspidi „EIÕK”) artikli 6 tähenduses seoses hinnanguga, mis anti turgu valitseva seisundi kuritarvitamisele ja konkurentsile sellega avaldatavale mõjule.
- 37 Lisaks, apellandid kordavad mitmel korral seda argumenti, mille kohaselt rikkus Üldkohus oma kohustust teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli seoses rikkumise tuvastamisega, ja seda muu hulgas teises ja kolmandas väites.
- 38 Kuna need argumentid on identsed või kattuvad suures ulatuses, siis tuleb neid analüüsida koos ja enne teiste väidete analüüsimist.
- 39 Sissejuhatuseks tuleb meenutada liidu õiguses ettevõtjatele, kelle suhtes on komisjon konkurentsieeskirjade rikkumise tõttu vastu võtnud trahvi määramise otsuse, tõhusa kohtuliku kaitse tagamiseks ette nähtud õiguskaitsevahendite peamisi tunnusoone.
- 40 Tõhusa kohtuliku kaitse põhimõte on liidu õiguse üldpõhimõte, mis väljendub käesoleval ajal Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta”) artiklis 47, mis liidu õiguses vastab EIÕK artikli 6 lõikele 1 (vt kohtuotsused Chalkor vs. komisjon, C-386/10 P, EU:C:2011:815, punkt 51; Otis jt, C-199/11, EU:C:2012:684, punkt 47, ning Schindler Holding jt vs. komisjon, C-501/11 P, EU:C:2013:522, punkt 36).
- 41 Olgu meenutatud, et kuigi – nagu seda kinnitab ELL artikli 6 lõige 3 –, EIÕK-ga tagatud põhiõigused on liidu õiguse üldpõhimõtted ning kuigi harta artikli 52 lõige 3 kohustab andma hartas sisalduvatele sellistele õigustele, mis vastavad EIÕK-ga tagatud õigustele, sama tähenduse ja ulatuse, mis on neile ette nähtud nimetatud konventsiooniga, ei kujuta viimane endast liidu õiguskorda formaalselt integreeritud instrumenti, seni kuni liit ei ole selle konventsiooniga ühinenud (vt kohtuotsus Schindler Holding jt vs. komisjon, EU:C:2013:522, punkt 32).
- 42 Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et liidu õigus näeb ette ETL artikli 102 kohaldamise menetlust käsitlevate komisjoni otsuste kohtuliku kontrolli süsteemi, milles järgitakse kõiki harta artikliga 47 nõutud tagatisi (vt selle kohta kohtuotsused Chalkor vs. komisjon, EU:C:2011:815, punkt 67, ning Otis jt, EU:C:2012:684, punktid 56 ja 63). See kohtuliku kontrolli süsteem seisneb

institutsioonide õigusaktide ETL artiklis 263 ette nähtud seaduslikkuse kontrollis, mida ETL artikli 261 alusel on võimalik täiendada täieliku pädevusega määrustega ettenähtud karistuste määramisel.

- 43 Mis puudutab komisjoni otsuste seaduslikkuse kontrolli konkurentsivaldkonnas, siis sätestavad ETL artikli 263 esimene ja teine lõige, et Euroopa Kohus kontrollib komisjoni nende õigusaktide seaduslikkust, mille eesmärk on tekitada õiguslikke tagajärgi kolmandatele isikutele, ning selleks on tema pädevuses lahendada hagnosisid, mille aluseks on pädevuse puudumine, olulise menetlusnormi rikkumine, aluslepingute või selle rakendusnormi rikkumine või võimu kuritarvitamine. Vastavalt ETL artiklile 256 on Üldkohus pädev kontrollima esimese astmena konkurentsioiguse valdkonnas komisjoni tehtud otsuste seaduslikkust, nagu on ette nähtud ETL artiklis 263.
- 44 Seaduslikkuse kontrolli täiendab konkurentsieskirjade rikkumise eest komisjoni määratud trahvide ja karistusmaksete küsimuses täielik pädevus, nagu on ette nähtud ETL artiklis 261. Määruse nr 17 artikkel 17, mis asendati määruse nr 1/2003 artikliga 31, sätestab, et ühenduse kohtul on täielik pädevus vaadata läbi otsused, millega komisjon on määranud trahvid või karistusmaksed; ühenduse kohus võib määratud trahvi või karistusmaks tühistada, seda vähendada või suurendada.
- 45 Eeltoodust nähtub, et seaduslikkuse kontroll laieneb kõigile ETL artikli 102 kohaldamist käsitletavatele komisjoni otsustele, samas kui määruse nr 1/2003 artiklis 31 ette nähtud täieliku pädevuse ulatus on piiratud niisuguste otsuste elementidega, millega määratakse trahv või karistusmaks.
- 46 Kuna viienda väite viies osa puudutab vaidlusaluse otsuse osasid, mis käsitlevad rikkumise tuvastamist, siis tuleb apellantide argumenti, mille kohaselt on rikutud täieulatusliku kohtuliku kontrolli teostamise kohustust harta artikli 47 tähenduses, mõista nii, et käesolevas asjas puudutab see ETL artiklis 263 ette nähtud seaduslikkuse kontrolli teostamist.
- 47 Apellandid väidavad sisuliselt, et Üldkohus on rikkunud oma kohustust teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli harta artikli 47 tähenduses kuritarvituse ja selle mõju konkurentsile hindamisel. Apellandid heidavad Üldkohtule ette eelkõige seda, et ta lükkas nende argumentid tagasi pärast komisjoni ilmse vea puudumise tuvastamist vaidlustatud kohtuotsuse punktides 211, 220, 223, 244, 251 ja 263. Apellandid esitavad sellega seoses kolm etteheidet.
- 48 Esimeses etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus teostas ilmse hindamisveaga piirduvat kontrolli asjaolude suhtes, mis ei vajanud keerulisi majanduslikke hinnanguid.
- 49 Teises etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus piirdus väärtalt ilmse hindamisvea kontrollimisega, et vältida selle kontrollimist, kas komisjoni esitatud tõendid toetavad järeldusi, mille ta tegi oma keerulise majandusliku olukorra hinnangu põhjal vastavalt kohtuotsusele komisjon *vs.* Tetra Laval (C-12/03 P, EU:C:2005:87, punkt 39).
- 50 Kolmandas etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus on ka keeruliste majandusküsimuste esinemisel kohustatud teostama täieulatuslikku kohtulikku kontrolli EIÕK artikli 6 tähenduses, nagu viimast on tõlgendatud Euroopa Inimõiguste Kohtu 27. septembri 2011. aasta otsuses A. Menarini Diagnostics S.r.l. *vs.* Itaalia (nr 43509/08), milles ilmse hindamisvea kriteeriumil ei ole mingit kohta.
- 51 Vastavalt Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikale ei välista EIÕK artikkel 6, et haldusmenetluse liiki menetluses määrab „karistuse” kõigepealt haldusasutus. Küll aga eeldab see artikkel, et haldusasutuse otsus, mis ise ei vasta EIÕK artikli 6 lõikes 1 ette nähtud tingimustele, oleks allutatud täieliku pädevusega kohtuorgani hilisemale kontrollile (Inimõiguste Kohtu otsused Segame SA *vs.* Prantsusmaa, nr 4837/06, § 55, CEDH 2012, ja eespool viidatud A. Menarini Diagnostics *vs.* Itaalia, § 59).

- 52 Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast nähtub ka, et täieliku pädevusega kohtuorganit iseloomustab muu hulgas õigus muuta madalama organi tehtud otsust igas küsimuses, nii fakti- kui ka õigusküsimuses. Eelkõige peab niisugusel kohtuorganil olema pädevus analüüsida kõiki faktilisi ja õiguslikke küsimusi, mis on talle lahendamiseks esitatud vaidluses asjakohased (vt eelkõige eespool viidatud Euroopa Inimõiguste Kohtu otsus *A. Menarini Diagnostics vs. Itaalia*, § 59, ja kohtuotsus *Schindler Holding jt vs. komisjon*, EU:C:2013:522, punkt 35).
- 53 Ent väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et ELTL artiklis 263 ette nähtud seaduslikkuse kontroll tähendab, et liidu kohus kontrollib vaidlustatud otsuse peale hagejate esitatud argumente nii õiguslikust kui faktilisest aspektist, ja et tal on pädevus hinnata tõendeid, tühistada see otsus ning muuta trahvide summat (vt selle kohta kohtuotsus *Schindler Holding jt vs. komisjon*, EU:C:2013:522, punkt 38 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 54 Nii on Euroopa Kohus juba rõhutanud, et kui komisjonil on valdkondades, kus antakse keerulisi majanduslikke hinnanguid, kaalutlusruum majandusküsimustes, ei tähenda see, et liidu kohus peaks hoiduma kontrollimast, kuidas on komisjon majandusliku sisuga andmeid tõlgendanud. Liidu kohtud peavad muu hulgas kontrollima esitatud tõendite tegelikkusele vastavust, usaldatavust ja omavahelist seotust, samuti kontrollima, kas kogutud tõendid sisaldavad kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta, ja kas kõnealused tõendid toetavad järeldusi, mis nende pinnalt on tehtud (kohtuotsused komisjon *vs. Tetra Laval*, EU:C:2005:87, punkt 39; *Chalkor vs. komisjon*, EU:C:2011:815, punkt 54, ning *Otis jt vs. komisjon*, EU:C:2012:684, punkt 59).
- 55 See, et vaidlusaluse otsuse üle tervikuna omal algatusel kontrolli läbi ei viida, ei riku tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtet. Selle põhimõtte järgimiseks ei ole vältimatult vajalik, et Üldkohus, olgugi et ta peab vastama esitatud väidetele ning kontrollima nii õiguslikke kui ka faktilisi asjaolusid, peab omal algatusel uuesti läbi viima toimiku täieliku uurimise (kohtuotsused *Chalkor vs. komisjon*, EU:C:2011:815, punkt 66, ning *Kone jt vs. komisjon*, EU:C:2013:696, punkt 32).
- 56 Liidu kohus peab seaduslikkuse kontrolli teostama tõendite alusel, mille on hageja esitanud oma väidete põhjendamiseks, ja kohus ei saa tugineda kaalutlusruumile, mis on komisjonil nende tõendite hindamisel, et loobuda põhjalikust õiguslike ja faktiliste asjaolude kontrollimisest (vt selle kohta kohtuotsused *Chalkor vs. komisjon*, EU:C:2011:815, punkt 62, ja *Schindler Holding jt vs. komisjon*, EU:C:2013:522, punkt 37).
- 57 Neid tunnusjooni arvestades vastab ELTL artiklis 263 ette nähtud seaduslikkuse kontroll EIÕK artikli 6 lõikes 1, millele liidu õiguses vastab harta artikkel 47, sätestatud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte nõuetele (vt selle kohta kohtuotsused *Chalkor vs. komisjon*, EU:C:2011:815, punkt 67; *Otis jt vs. komisjon*, EU:C:2012:684, punkt 56, ning *Schindler Holding jt vs. komisjon*, EU:C:2013:522, punkt 38).
- 58 Käesolevas asjas väidavad apellandid üldise kinnituse abil vaid seda, et Üldkohus rikkus õigusnormi komisjoni esitatud tõendite analüüsimisel, ilma et nad täpsustaksid Üldkohtu võimaliku õigusnormi rikkumise laadi eeskätt käesoleva kohtuotsuse punktis 54 esitatud tingimusi arvestades. Näiteks ei väida nad konkreetselt, et Üldkohus on jätnud kontrollimata esitatud tõendite tegelikkusele vastavust, usaldatavust ja omavahelist seotust, ega seda, et Üldkohtu kontrollitud asjaolud ei sisalda kogu asjakohast teavet, mida keerulise olukorra hindamisel tuleb arvesse võtta. Liiasi ei selgita nad, kuidas Üldkohus rikkus õigusnormi vaidlustatud kohtuotsuse punktides 211, 220, 223, 244, 251 ja 263 tehtud järeldustes ja nendega seotud põhjenduskäigus.
- 59 Igal juhul tuleb märkida, et ELTL artiklis 263 ette nähtud seaduslikkuse kontrolli teostamisel ei piirdunud Üldkohus ilmsete hindamisvigade esinemise kontrolliga, vaid viis apellantide esitatud väidete alusel läbi vaidlusaluse otsuse õiguslike ja faktiliste asjaolude põhjaliku kontrolli ning täitis seega harta artikli 47 tähenduses täieulatusliku kohtuliku kontrolli nõuded (vt selle kohta kohtuotsused *Chalkor vs. komisjon*, EU:C:2011:815, punkt 82, ning *KME jt vs. komisjon*, C-272/09 P, EU:C:2011:810, punkt 109).

60 Järelikult tuleb argument, mille kohaselt rikkus Üldkohus oma kohustust teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli seoses rikkumise tuvastamisega, ning viienda väite viies osa põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Esimene ja üheksas väide, et on rikutud kaitseõigusi

61 Esimeses väites kinnitavad apellandid, et Üldkohus on rikkunud kaitseõigusi. Väide koosneb neljast osast.

62 Apellantide üheksas väide puudutab Üldkohtu menetluse liiga pikka kestust. Arvestades seda, et väites korratatakse peaaegu identselt üht osa esimese väite esimeses osas esitatud arutluskäigust, tuleb neid väiteid analüüsida koos.

Esimese väite esimene osa ja üheksas väide, mille kohaselt on menetluse pikkus ebaproportsionaalne

63 Esimese väite esimeses osas ja üheksandas väites kinnitavad apellandid, et Üldkohtus toimunud menetlus kestis ebaproportsionaalselt kaua, rikkudes nende põhiõigust tõhusale kohtulikule kaitsele mõistliku aja jooksul, mis on tagatud harta artikliga 47 ja EIÕK artikliga 6.

64 Kui apellandid paluvad vaidlustatud kohtuotsus tühistada ja teise võimalusena tühistada see kohtuotsus osas, milles jäetakse muutmata neile määratud trahv, või vähendada trahvi summat, siis tuleb märkida, et juhul, kui puuduvad tõendid selle kohta, et Üldkohtu menetluse liiga pikk kestus on mõjutanud vaidluse tulemust, ei too lahendi tegemise mõistliku aja järgimata jätmine endaga kaasa vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist. Nimelt, kui lahendi tegemise mõistliku aja järgimata jätmine ei mõjutanud vaidluse tulemust, ei heastaks vaidlustatud kohtuotsuse tühistamine Üldkohtu poolt toime pandud tõhusa kohtuliku kaitse põhimõtte rikkumist (kohtuotsused *Gascogne Sack Deutschland vs. komisjon*, C-40/12 P, EU:C:2013:768, punktid 81 ja 82; *Kendrion vs. komisjon*, C-50/12 P, EU:C:2013:771, punktid 82 ja 83, ning *Groupe Gascogne vs. komisjon*, C-58/12 P, EU:C:2013:770, punktid 81 ja 82).

65 Käesolevas asjas ei esitanud apellandid Euroopa Kohtule ühtegi tõendit, millest võiks nähtuda, et lahendi tegemise mõistliku aja järgimata jätmine Üldkohtu poolt võis mõjutada talle lahendamiseks esitatud vaidluse tulemust. Nende argumentatsioon, mille kohaselt takistas menetluse kestus neil esitada apellatsioonkaebus enne kohtuotsuse *TeliaSonera Sverige* (C-52/09, EU:C:2011:83) kuulutamist, ei võimalda järeldada, et Üldkohtule käesolevas asjas lahendamiseks esitatud vaidluse tulemus oleks võinud olla teistsugune.

66 Kuivõrd apellandid paluvad teise võimalusena Euroopa Kohtul vähendada neile määratud trahvi summat, siis tuleb meenutada, et kui liidu kohus rikub harta artikli 47 teisest lõigust tulenevat kohustust lahendada talle esitatud asjad mõistliku aja jooksul, siis karistatakse sellist rikkumist Üldkohtule kahju hüvitamise nõude esitamise, kusjuures selline nõue on tõhus õiguskaitsevahend. Seega ei saa nõuet hüvitada kahju, mis on tekkinud sellest, et Üldkohus ei ole teinud lahendit mõistliku aja jooksul, esitada apellatsioonkaebuse raames otse Euroopa Kohtule, vaid see tuleb esitada Üldkohtule (kohtuotsused *Gascogne Sack Deutschland vs. komisjon*, EU:C:2013:768, punktid 86–90; *Kendrion vs. komisjon*, EU:C:2013:771, punktid 91–95, ning *Groupe Gascogne vs. komisjon*, EU:C:2013:770, punktid 80–84).

67 Seega peab selliste hüvitamise nõuete üle otsustama Üldkohus, kellel on selleks pädevus ELTL artikli 256 lõike 1 alusel, ning ta peab seda tegema erinevas koosseisus kui see, mis lahendas selle menetluse aluseks olevat vaidlust, mille kestust kritiseeritakse (kohtuotsus *Groupe Gascogne vs. komisjon*, EU:C:2013:770, punkt 90).

68 Käesoleval juhul ei sisalda hagiavaldus vajalikku teavet esimese kohtuastme menetluse käigu kohta, et võimaldada Euroopa Kohtul otsustada selle menetluse ebamõistliku kestuse üle.

- 69 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et esimese väite esimene osa ja üheksas väide tuleb tagasi lükata.

Esimese väite teine osa, et lisades sisalduvate teatavate argumentide vastuvõetamatus tuvastamisel on rikutud õigusnorme

- 70 Esimese väite teises osas on apellandid seisukohal, et Üldkohus rikkus õigusnormi, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktides 62 ja 63, et hagiavalduse ja repliigi lisasid võetakse arvesse ainult ulatuses, milles need toetavad või täiendavad väiteid või argumente, mida hagejad on oma menetlusdokumentides sõnaselgelt väljendanud, ning tunnistas kohtuotsuse punktides 231, 250 ja 262 eelnevalt viidatud põhimõtte alusel vastuvõetamatuks nendes lisades sisalduvad teatavad argumendid lõppväärtuse arvutamise, kliendilepingute keskmise kehtivuse ja mitme kuluartikli kahekordse arvessevõtmise kohta.
- 71 Tuleb märkida, et nendes punktides kohaldas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 58 meenutatud ning Euroopa Kohtu põhikirja artiklis 21 ja Üldkohtu kodukorra artikli 44 lõike 1 punktis c sätestatud menetluseeskirja, mille kohaselt peavad hagi aluseks olevad õiguslikud ja faktilised asjaolud kas või kokkuvõtlikult, ent seostatult ja arusaadavalt tulenema hagiavalduse tekstist, nagu rõhutab kohtujurist oma ettepaneku punktis 26.
- 72 Mis puudutab apellantide argumenti, mille kohaselt ei saanud Üldkohus neilt nõuda, et nad kirjutaksid hagiavaldusse endasse kõik nende argumentide aluseks olevad majandusliku arvutused, siis tuleb tõdeda, et nad ei määratle nõutud täpsusega, millise õigusnormi rikkumise Üldkohus toime pani. Seega tuleb argument käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata.
- 73 Järelikult tuleb esimese väite teine osa osaliselt põhjendamatus tõttu ja osaliselt vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata.

Esimese väite kolmas osa, et on rikutud õigusnorme selle tuvastamisel, et üleriigilise ja piirkondliku juurdepääsuga infrastruktuuride mittehädavajalikkust puudutavad argumendid on vastuvõetamatud

- 74 Esimese väite kolmandas osas väidavad apellandid, et Üldkohus moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 182 asjaolusid ja rikkus kaitseõigusi, leides nende tegevuse mõju hindamisel, et nad ei tuginenud hulgitoodete hädavajalikkusele.
- 75 Tuleb tõdeda, et see argument on tulemusetu, nagu rõhutab ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 27, kuna apellantide viide hulgitoodete mittehädavajalikkusele oli osa ulatuslikumast argumentatsioonist, milles paluti Üldkohtul kohaldada kriteeriume, mille Euroopa Kohus kehtestas kohtuotsuses Bronner (C-7/97, EU:C:1998:569) tarnimisest kuritarvitusliku keeldumise raames. Ent nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktide 180 ja 181, kujutab apellantidele etteheidetud kuritarvitus, mis seisneb hinnakruvis, endast tarnimisest kuritahtlikult keeldumisest sõltumatut kuritarvituse vormi, mistõttu ei olnud kohtuotsuses Bronner (EU:C:1998:569) kehtestatud tingimused antud juhtumil kohaldatavad (kohtuotsus TeliaSonera Sverige, C-52/09, EU:C:2011:83, punktid 55–58).
- 76 Järelikult tuleb esimese väite kolmas osa tulemusetuna tagasi lükata.

Esimese väite neljas osa, et on rikutud kaitseõigusi ja süütuse presumptsiooni

- 77 Esimese väite neljandas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus kaitseõigusi ja süütuse presumptsiooni, leides seoses teatavate vaidlusaluses otsuses esitatud argumentidega, mida komisjon vastuväiteteatises ei maininud, et apellandid peavad tõendama, et tulemus, milleni komisjon oma otsuses jõudis, oleks olnud teistsugune, kui need argumendid oleks kõrvale jäetud.

- 78 Tuleb nentida, et apellantide selles osas esitatud argumendid ei sisalda täpset teavet vaidlustatud kohtuotsuse punktide kohta, mis võivad sisaldada õigusnormi rikkumist.
- 79 Järelikult tuleb käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud väljakujunenud kohtupraktikat arvestades esimese väite neljas osa vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 80 Eeltoodud arvestades tuleb esimene väide osaliselt vastuvõetamatuse tõttu, osaliselt tulemusetuna ja osaliselt põhjendamatusse tõttu ning üheksas väide põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Teine väide, et asjaomaste hulgiturgude määramisel on rikutud õigusnorme

- 81 Teises väites kinnitavad apellandid, et Üldkohus rikkus asjaomaste hulgiturgude määramisel õigusnorme. Komisjon, ECTA, France Telecom ja Ausbanc Consumo väidavad, et väide on vastuvõetamatu.
- 82 Esiteks tuleb tõdeda, et väite sissejuhatavates argumentides ei määratleta nõutava täpsusega õigusnormi rikkumist, mille Üldkohus väidetavalt toime pani, vaid need koosnevad üldistest ja põhjendamata kinnitustest, mis käsitlevad peamiselt süütuse presumptsiooni ja tõendamiskoormist reguleerivate normide rikkumist, mistõttu tuleb need käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 83 Teiseks väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi vaidlustatud kohtuotsuse punktis 117, mis puudutab rida faktilisi hinnanguid märkimisväärsete investeeringute kohta, mida eraldatud kliendiliinide kasutamine eeldab.
- 84 Tuleb aga meenutada, et ELTL artikli 256 ja Euroopa Kohtu põhikirja artikli 58 esimese lõigu kohaselt võib Üldkohtu otsuseid edasi kaevata üksnes õigusküsimustes. Väljakujunenud kohtupraktikast nähtub, et ainult Üldkohus on pädev tuvastama ja hindama fakte ning põhimõtteliselt uurima tõendeid, millele ta faktide tuvastamisel tugineb. See hinnang ei ole seega iseenesest õigusküsimus, mida Euroopa Kohus saaks kontrollida, välja arvatud juhul, kui tegemist on tõendite moonutamisega (kohtuotsused Moser Baer India vs. nõukogu, C-535/06 P, EU:C:2009:498, punkt 32 ja seal viidatud kohtupraktika, ning E.ON Energie vs. komisjon, C-89/11 P, EU:C:2012:738, punkt 64).
- 85 Seda kohtupraktikat arvestades tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata apellantide argumentatsioon, mis puudutab eraldatud kliendiliinide kasutamiseks vajalikke investeeringuid.
- 86 Kolmandaks vaidlustavad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse punktis 115 ja järgnevates punktides faktilistele asjaoludele antud hinnangud, mille kohaselt järeldas Üldkohus kohtuotsuse punktis 134, et komisjon leidis õigesti, et eraldatud kliendiliin ei olnud käesolevas asjas asjassepuutuva turu osa. Apellantide arvates on eelkõige väär hinnang, mille kohaselt peab operaatoril olema kriitiline mass, et teha suuri investeeringuid, mis on vajalikud eraldatud kliendiliinide kasutamiseks.
- 87 Neljandaks väidavad apellandid, et Üldkohus tegi hindamisvea, nõustudes vaidlustatud kohtuotsuse punktis 123 komisjoni põhjenduskäiguga, mille kohaselt peab turu määramiseks vajalik asendatavus teostuma lühikese aja jooksul. Apellantide sõnul jättis Üldkohus tähelepanuta asjaolu, et SSNIP testi („small but significant and non transitory increase in price”, väikese, kuid tuntava hindade püsiva tõusu mõõtmise test) tuleb kohaldada konkreetse ajalises raamistikus.
- 88 Viiendaks kritiseerivad apellandid vaidlustatud kohtuotsust seoses asjaoluga, et Üldkohus välistas hulgitoodetevahelise asümmeetrilise asendatavuse olemasolu.

- 89 Kuna nende argumentidega soovitakse vaidlustada faktilistele asjaoludele Üldkohtu antud hinnangud, tuleb need käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 90 Eeltoodud arvestades ja nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 12 rõhutas, tuleb nõustuda vastuvõetamatuse vastuväitega, mille komisjon, ECTA, France Telecom ja Ausbanc Consumo esitasid, ning teine väide tervikuna vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Kolmas väide, et turgu valitseva seisundi hindamisel on rikutud õigusnorme

- 91 Kolmandas väites kinnitavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui tuvastas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 146 ja järgnevates punktides Telefónica ja tema tütarettevõtjate väidetava turgu valitseva seisundi asjaomasel turul. Eeskätt heidavad apellandid Üldkohtule ette seda, et viimane rajas valitseva seisundi olemasolu asjaomastel turgudel suurtele turuosadele, st 100% piirkondlikul hulgiturul ja 84% üleriigilisel hulgiturul, võtmata arvesse tegelikku konkurentsipurvet, mida neile avaldati.
- 92 Selles küsimuses piisab, kui tõdeda, et Üldkohus analüüsis apellantide kinnitusi, millega sooviti tõendada konkurentsipurve esinemist asjaomastel turgudel, vaidlustatud kohtuotsuse punktides 156, 157 ja 160–167 ning tuvastas, et ükski neist ei sea kahtluse alla neil turgudel nende turgu valitseva seisundi olemasolu.
- 93 Kuna apellandid soovivad oma argumentidega kahtluse alla seada faktilistele asjaoludele Üldkohtu antud hinnangud, tuleb need käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 94 Järelikult tuleb kolmas väide vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Neljas väide, et on rikutud omandiõigust ja proportsionaalsuse, õiguskindluse ja seaduslikkuse põhimõtteid ning eiratud kohtuotsusest Bronner (EU:C:1998:569) tulenevat kohtupraktikat

- 95 Neljandas väites kinnitavad apellandid, et Üldkohus leidis vääralt, et nad on rikkunud ELTL artiklit 102, kuigi tarnimisest kuritahtliku keeldumise kõik tunnused, mis on määratletud Euroopa Kohtu otsuses Bronner (EU:C:1998:569), eelkõige sisendi hädavajalikkus, ei olnud täidetud. Nõnda rikkus Üldkohus apellantide omandiõigust ning proportsionaalsuse, õiguskindluse ja seaduslikkuse põhimõtteid.
- 96 Nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktist 75, märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 180 ja 181, et kriteeriumid, mille Euroopa Kohus kehtestas kohtuotsuses Bronner (EU:C:1998:569), puudutasid tarnimisest kuritahtlikku keeldumist. Ent apellantidele ette heidetud kuritarvitulik tegevus, mis seisneb hinnakruvis, on kuritarvituse autonoomne vorm, mis erineb tarnimisest keeldumisest (kohtuotsus TeliaSonera Sverige, EU:C:2011:83, punkt 56) ja mille suhtes ei ole kohaldatavad kohtuotsuses Bronner (EU:C:1998:569) kehtestatud kriteeriumid ning eeskätt sisendi hädavajalikkus.
- 97 Apellandid väidavad ka, et Üldkohtu otsus mitte kohaldada kohtuotsuses Bronner (EU:C:1998:569) kehtestatud kriteeriume toob kaasa nende omandiõiguse ning proportsionaalsuse, õiguskindluse ja seaduslikkuse põhimõtete rikkumise.
- 98 Olenemata nende kinnituste põhjendatusest, tuleb tõdeda, nagu rõhutab komisjon, et apellandid ei esitanud neid Üldkohtus.

99 Ent vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale tuleb esimest korda Euroopa Kohtu apellatsioonimenetluses esitatud väide vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata. Apellatsioonimenetluses piirdub Euroopa Kohtu pädevus Üldkohtus arutatud väidetele antud hinnangu kontrollimisega. Kui ühel poolel lubatakse Euroopa Kohtus esitada esimest korda tõend, mida ta ei ole esitanud Üldkohtus, tähendaks see, et tal on õigus Üldkohtus arutatud asjaga võrreldes laiendada kohtuasja ulatust Euroopa Kohtus, kelle pädevus apellatsioonimenetluses on piiratud (kohtuotsus Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, EU:C:2005:408, punkt 165 ja seal viidatud kohtupraktika).

100 Järelikult, nagu tõdeb kohtujurist oma ettepaneku punktis 16, tuleb need kinnitused vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata.

101 Eeltoodut arvestades tuleb neljas väide osaliselt vastuvõetamatus ja osaliselt põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Viienda väide, et kuritarvitamise ja selle mõju konkurentsile hindamisel on rikutud õigusnorme

102 Viiendas väites kinnitavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme kuritarvitamise ja selle konkurentsile avaldatava mõju hindamisel. See väide koosneb kuuest osast.

103 Viienda väite viiendat osa on juba analüüsitud ja see lükati põhjendamatus tõttu käesoleva kohtuotsuse punktis 60 tagasi.

Viienda väite esimene osa, et hinnakruvi testi kohaldamisel on õigusnorme rikutud

104 Viienda väite esimese osa, mille kohaselt on hinnakruvi testi kohaldamisel rikutud õigusnorme, põhjendamisel piirduvad apellandid sellega, et esitavad kokkuvõtlikult komisjoni kohaldatud hinnakruvi kaks testi, hagiavalduuses selle kohta esitatud kriitika ning Üldkohtu antud vastused.

105 Kuna apellandid ei määratle selles suhtes ühtegi Üldkohtu õigusnormi rikkumist ega vaidlustatud kohtuotsuse punkte, milles niisugune rikkumine võib sisalduda, tuleb käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktikat arvestades viienda väite esimene osa vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata.

Viienda väite teine osa, et hulgisisendite valikul on tehtud vigu

106 Viienda väite teises osas, mille kohaselt on hulgisisendite valikul tehtud vigu, väidavad apellandid, et Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 200–211 vääralt hinnakruvi esinemist iga hulgitootte puhul eraldi, võtmata arvesse asjaolu, et alternatiivsed operaatorid kasutasid hulgitoodete optimaalset kombinatsiooni, sealhulgas eraldatud kliendiliini; see võimaldas neil kulusid vähendada.

107 Nagu toonitab komisjon, soovivad apellandid nende argumentidega seada kahtluse alla eeskätt vaidlustatud kohtuotsuse punktides 202 ja 210 faktilistele asjaoludele Üldkohtu antud hinnangud seoses asjaomaste hulgiturgude määratlusega ja niisuguse optimaalse kombinatsiooni mittekasutamise alternatiivsete operaatorite poolt. Apellandid väidavad ka, et faktilisi asjaolusid on moonutatud, ilma et nad siiski määratleksid toimiku dokumendid, mida Üldkohus moonutas. Järelikult tuleb käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikat arvestades, ja nagu tõdes kohtujurist oma ettepaneku punktis 18, see argument põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

108 Lisaks, vastupidi apellantide väidetule ei pööranud Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 210 ekslikult tõendamiskoormist ümber, vaid märkis üksnes seda, et asjaolud, millele komisjon oma otsuse rajas ja mida apellandid ei ole vaidlustanud, näitavad, et rikkumise perioodil ei kasutanud alternatiivsed operaatorid sellist optimaalset kombinatsiooni.

109 Eeltoodu põhjal tuleb viienda väite teine osa osaliselt vastuvõetamatuse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Viienda väite kolmas ja neljas osa, et on rikutud õigusnorme komisjoni kasutatud DCF meetodi ja „periood-perioodilt” meetodi analüüsimisel

110 Viienda väite kolmandas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 212–232 analüüsis DCF meetodit, mida komisjon vaidlusaluses otsuses kohaldas.

111 Viienda väite neljandas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus mitut õigusnormi, kui ta vaidlustatud kohtuotsuse punktides 233–264 analüüsis vaidlusaluses otsuses komisjoni rakendatud „periood-perioodilt” meetodit.

112 Sellega seoses nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 213, et hinnakruvi arvutamisel arvutas komisjon apellantide tulusust kahe meetodi abil, milleks olid „periood-perioodilt” meetod ja apellantide välja pakutud DCF meetod; komisjoni eesmärk oli eelkõige „veenduda, et apellantide välja pakutud meetod ei sea kahtluse alla järeldusi hinnakruvi olemasolu kohta analüüsi „periood-perioodilt” alusel”.

113 Tuleb tõdeda, et esitades ilma põhjendamata üldised kinnitused, et rikutud on süütuse presumptsiooni ja tõhusa kohtuliku kaitse kohustust, soovivad apellandid tegelikult saavutada nende tulususe arvutamiseks komisjoni kohaldatud kahe meetodi uuesti hindamist.

114 Ent käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikast tuleneb, et ainult Üldkohus on pädev tuvastama ja hindama fakte ning põhimõtteliselt uurima tõendeid, millele ta faktide tuvastamisel tugineb.

115 Järelikult, nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 18 pakub, tuleb viienda väite kolmas ja neljas osa vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

Viienda väite kuues osa, et jaeturule avaldatava apellantide tegevuse mõju analüüsimisel on rikutud õigusnorme

116 Viienda väite kuuendas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus jaeturule avaldatava apellantide tegevuse mõju analüüsimisel mitut õigusnormi.

117 Apellandid väidavad esimeses etteheites, et Üldkohus jättis tegevuse mõju jaeturule analüüsid ekslikult arvesse võtmata selle, et sisendid ei olnud hädavajalikud, rikkudes seeläbi Euroopa Kohtu otsuses TeliaSonera Sverige (EU:C:2011:83) ette nähtud põhimõtteid.

118 Etteheide tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata, kuna see tuleneb kohtuotsuse TeliaSonera Sverige (EU:C:2011:83) punkti 69 valest tõlgendamisest, Euroopa Kohus märkis selles punktis üksnes, et hinnakruvi hindamise käigus võib küsimus hulgitooete hädavajalikkusest olla asjassepuutuv, mistõttu ei olnud Üldkohus kohustatud seda arvesse võtma.

119 Seega kasutas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 275 ja 276 faktiliste asjaolude hindamise pädevust, leides, et komisjon tõendas vaidlusaluses otsuses apellantide tegevuse tõenäolise mõju olemasolu asjaomastele turgudele, olenemata sellest, kas sisendid on hädavajalikud või mitte.

120 Teises etteheites kinnitavad apellandid, et Üldkohus oleks pidanud analüüsima, kas sisendite hulgihinna ja jaehinna marginaal oli positiivne või negatiivne.

- 121 Nagu väidab komisjon, tuleb teine etteheide vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata käesoleva kohtuotsuse punktis 99 meenutatud kohtupraktikat arvestades, kuna apellandid ei ole seda esitanud Üldkohtus.
- 122 Liiasi ei määratleta selles etteheites vaidlustatud kohtuotsuse punkte, mis võivad sisaldada õigusnormi rikkumist, mistõttu tuleb see tagasi lükata ka käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktikat arvestades.
- 123 Kolmandas etteheites väidavad apellandid, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 283 lükkas Üldkohus vääralt tulemusetusena tagasi etteheited, mille kohaselt puuduvad tõendid selle kohta, et hinnakruvi avaldas turule tegelikku mõju.
- 124 Kolmas etteheide tuleb põhjendamatus tõttu tagasi lükata, kuna niisuguse tegevuse nagu hinnakruvi kuritarvitusliku olemuse tuvastamiseks peab sellel tegevusel olema asjaomasel turul konkurentsivastane mõju, kuid see mõju ei pea olema tingimata konkreetne, vaid piisab sellest, kui tõendada, et konkurentsivastane mõju on turgu valitseva ettevõtjaga vähemalt sama tõhusate konkurentide turult väljatõrjumise näol võimalik (vt kohtuotsus TeliaSonera Sverige, EU:C:2011:83, punkt 64), ja teiseks tuvastas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 282 faktide hindamise raames, et komisjon tõendas sellise potentsiaalse mõju olemasolu.
- 125 Kõike eeltoodut arvestades tuleb viienda väite kuues osa tagasi lükata ning järelikult tuleb ka väide osaliselt vastuvõetamatuse tõttu ja osaliselt põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- Kuues väide, et komisjon on rikkunud keeldu tegutseda ultra vires ning rikutud on subsidiaarsuse, proportsionaalsuse, õiguskindluse, lojaalse koostöö ja hea halduse põhimõtteid*
- 126 Kuuendas väites kinnitavad apellandid, et Üldkohus jättis tähelepanuta komisjonile kohaldatava keelu tegutseda *ultra vires* ning rikkus subsidiaarsuse, proportsionaalsuse, õiguskindluse, lojaalse koostöö ja hea halduse põhimõtteid.
- 127 Selle väite esimese osa kohaselt on Üldkohus vaidlustatud otsuse punktides 289–294 komisjoni poolt *ultra vires* tegutsemise keelu rikkumise hindamisel rikkunud õigusnorme.
- 128 Esiteks kinnitavad apellandid, et Üldkohus nõustus kohtuotsusest Bronner (EU:C:1998:569) tuleneva kohtupraktika vale tõlgendusega, leides, et komisjon oli pädev kehtestama *ex post* hinnatingimused, mille ta seab sõltuvusse nende infrastruktuuride kasutamisest, mis ei ole hädavajalikud. See argumentatsioon ei ole aga põhjendatud, kuna see tähendaks, et ELTL artikkel 102 on kõnealuses kontekstis kohaldatav üksnes siis, kui kohtuotsuses Bronner (EU:C:1998:569) kehtestatud tingimused on täidetud. Sellega seoses tuleb meenutada, et ELTL artikkel 102 on üldkohaldatav ning nagu Üldkohus õigesti vaidlustatud kohtuotsuse punktis 293 märkis, ei saa see olla piiratud muu hulgas liidu seadusandja poolt sideturgude reguleerimiseks eelnevalt vastu võetud õigusliku raamistiku olemasoluga.
- 129 Teiseks esitavad apellandid mitmesuguseid kinnitusi, mida ei ole põhjendatud ja mis puudutavad asjaolude moonutamist Üldkohtu poolt, „regulatiivsete” mõistete kasutamist komisjoni poolt või komisjoni pädevuse puudumist reguleerida *ex post* nende infrastruktuuride hinnad, mis ei ole hädavajalikud. Kuna nendes kinnitustes ei määratleta nõutud täpsusega võimalikku Üldkohtu toimepandud õigusnormi rikkumist, tuleb need käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 130 Kuuenda väite teises osas väidavad apellandid, et Üldkohus on rikkunud mitut õigusnormi komisjoni poolt subsidiaarsuse, proportsionaalsuse ja õiguskindluse põhimõtete rikkumise analüüsimisel vaidlustatud kohtuotsuse punktides 296–308.

- 131 Tuleb tõdeda, et apellantide esimene etteheide, mis puudutab proportsionaalsuse põhimõtte rikkumist, tuleb käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, kuna apellandid ei määratle vaidlustatud kohtuotsuse punkte, mis võivad õigusnormi rikkumist sisaldada.
- 132 Teine etteheide puudutab asjaolu, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 306 õiguskindluse põhimõtet, kui ta nõustus sellega, et tegevus, mis järgib kehtivat õigusliku raamistiku, võib ELTL artikliga 102 vastuolus olla.
- 133 Etteheide tuleb põhjendamatus tõttu tagasi lükata, kuna – nagu väidavad õigesti komisjon, ECTA ja France Telecom – see, et ettevõtja tegevus on kooskõlas õigusliku raamistikuga, ei tähenda, et see tegevus on kooskõlas ELTL artikliga 102.
- 134 Kolmandas etteheites, mille kohaselt on rikutud subsidiaarsuse põhimõtet, leiavad apellandid, et Üldkohus moonutas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 299–304 ilmselgelt kinnitusi ja eiras asjaolu, et konkurentsioigusega ja õigusliku raamistikuga taotletavad eesmärgid on samad. Arvestades seda eesmärkide samasust, oleks Üldkohus pidanud kontrollima, kas komisjoni sekkumine konkurentsioiguse alusel oli kooskõlas vastavalt sellele õiguslikule raamistikule Hispaania sideturu komisjoni (Comisión del Mercado de las Telecomunicaciones, edaspidi „CMT”) taotletavate eesmärkidega.
- 135 Kolmas etteheide tuleb tagasi lükata osaliselt vastuvõetamatuse tõttu osas, mis puudutab apellantide argumentide moonutamist, sest apellandid ei määratle argumente, mida Üldkohus on moonutanud, ning osaliselt põhjendamatus tõttu osas, mis puudutab subsidiaarsuse põhimõtte rikkumist, sest ELTL artikli 102 rakendamine komisjoni poolt ei sõltu siseriiklike asutuste tegevuse eelnevast uurimisest.
- 136 Kuuenda väite kolmandas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktides 309–315, et komisjon ei ole rikkunud lojaalse koostöö ja hea halduse põhimõtteid.
- 137 Apellandid väidavad samuti, et Üldkohus on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 313 ja 314 moonutanud nende kinnitusi, kuna nad ei heitnud komisjonile ette seda, et ta ei konsulteerinud CMT-ga vastuväitetateise küsimuses, vaid seda, et ta ei tegutsenud kõikidest vajalikest faktilistest asjaoludest lähtuvalt ning koostöös CMT-ga.
- 138 Kolmas osa tuleb vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, kuna – nagu rõhutab kohtujurist oma ettepaneku punktis 41 – apellandid ei too välja, milliseid asjaolusid on väidetavalt moonutatud, või seda, milliseid vigu on Üldkohus analüüsimisel teinud.
- 139 Kõike eeltoodut arvestades tuleb kuues väide osaliselt vastuvõetamatuse tõttu ja osaliselt põhjendamatus tõttu tagasi lükata.

Seitsmes väide, et määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 kohaldamisel on rikutud õigusnorme

- 140 Seitsmendas väites kinnitavad apellandid, et Üldkohus rikkus määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 ja määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 kohaldamisel õigusnorme. Väide koosneb kahest osast.

Seitsmenda väite esimene osa, et on rikutud õiguskindluse ja karistuste seaduslikkuse põhimõtteid

- 141 Seitsmenda väite esimeses osas väidavad apellandid sisuliselt, et Üldkohus rikkus õiguskindluse ja karistuste seaduslikkuse põhimõtteid, mis on tagatud EIÕK artiklis 7 ja harta artiklis 49, leides, et komisjon määras neile põhjendatult trahvi vaidlusaluse hinnakruvi praktika tõttu. Apellandid esitavad selle kohta neli etteheidet.
- 142 Esimeses etteheites „selgete ja ettenähtavate pretsedentide olemasolu” piirduvad apellandid sellega, et võtavad kokku vaidlustatud kohtuotsuse punktide 357–368 sisu, toomata välja Üldkohtu poolt toime pannud võimalikku õigusnormi rikkumist. Järelikult tuleb käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktikat arvestades esimene etteheide vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 143 Teises etteheites kinnitavad apellandid vaid seda, et Üldkohus rikkus karistuste seaduslikkuse ja õiguskindluse põhimõtteid, leides vaidlustatud kohtuotsuse punktis 357, et komisjon otsustab oma kaalutusõigust teostades igas asjas eraldi, kas trahvi määramine on otstarbekas.
- 144 EIÕK artiklite 6 ja 7 rikkumise osas tuleb teine väide käesoleva kohtuotsuse punktis 99 meenutatud kohtupraktika kohaselt vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, kuna apellandid ei esitanud seda Üldkohtus.
- 145 Osas, milles apellandid tuginevad karistuste seaduslikkuse ja õiguskindluse põhimõtetele, tuleb etteheide samuti vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata, kuna apellandid ei põhjenda oma argumentatsiooni, selgitades, kuidas need põhimõtted jätavad komisjoni ilma kaalutusruumist, kui ta otsustab määrata trahvi konkurentsieskirjade rikkumise eest.
- 146 Kolmandas etteheites leiavad apellandid, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 360 ja 361 õigusnormi, tuvastades, et 18. juuli 1988. aasta otsus 88/518/EMÜ, mis käsitleb [ELTL artikli 102] kohaldamise menetlust (IV/30.178 – Napier Brown – British Sugar) (EÜT L 284, lk 41) ja otsus Deutsche Telekom on pretsedendid, milles selgitatakse ELTL artikli 102 kohaldamise tingimusi hinnakruvi efekti praktikale. Sisuliselt väidavad apellandid, et nimetatud otsused ei ole selged ja ettenähtavad pretsedendid, mistõttu ei saanud nad mõistlikult ette näha tõlgendust, mida komisjon vaidlusaluses otsuses kasutas.
- 147 Olgu meenutatud, et karistuste seaduslikkuse ja õiguskindluse põhimõtteid ei saa tõlgendada nii, et need keelavad kriminaalvastutuse sätete järkjärgulise täpsustamise, kuid nende põhimõtetega võib vastuolus olla rikkumist kehtestavale sättele antud uue tõlgenduse tagasiulatuv kohaldamine (kohtuotsus Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, EU:C:2005:408, punkt 217).
- 148 Sellise juhtumiga on tegemist kohtuliku tõlgenduse puhul, mille tulemus ei ole mõistlikult ettenähtav rikkumise toimepanemise hetkel, pidades eelkõige silmas sellel ajal kohtupraktikas levinud asjaomase sätte tõlgendust (vt kohtuotsus Dansk Rørindustri jt vs. komisjon, EU:C:2005:408, punkt 218 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 149 Käesolevas asjas tuleb tõdeda, et vaidlusaluses otsuses komisjoni kasutatud tõlgendus, mille kohaselt on hinnakruvi praktika vastuolus ELTL artikliga 102, oli rikkumise toimepanemise hetkel mõistlikult ettenähtav. See ettenähtavus tuleneb otsustest 88/518 (Napier Brown) ja Deutsche Telekom ning hinnakruvi ettenähtavast negatiivsest mõjust konkurentsile, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 358–362 õigesti märgib.
- 150 Lisaks, kuivõrd kolmas etteheide tugineb kohtuotsusele Bronner (EU:C:1998:569), tuleb meenutada, et apellantidele etteheidetud kuritarvitus, mis seisneb hinnakruvis, kujutab endast tarnimisest kuritahtlikult keeldumisest sõltumatut kuritarvituse vormi, mille suhtes ei ole kohaldatavad kohtuotsuses Bronner, (EU:C:1998:569) kehtestatud kriteeriumid, nagu käesoleva kohtuotsuse punktis 75 juba täpsustatud.

- 151 Seega tuleb kolmas etteheide põhjendamatus tötü tagasi lükata.
- 152 Neljandas etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus järeldas vääral, et meetod, mida komisjon kasutas hinnakruvi kindlakstegemiseks, rajanes mõistlikult selgetel ja ettenähtavatel pretsedentidel. Eelkõige kritiseerivad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse punktides 363–369 esitatud põhjenduskäiku, mille tulemusel Üldkohus järeldab, et hinnakruvi kindlaksmääramiseks komisjoni kasutatud meetod oli ettenähtav.
- 153 Tuleb tõdeda, et apellandid soovivad sisuliselt seada kahtluse alla faktilistele asjaoludele antud hinnangu, mis puudutab hinnakruvi olemasolu kindlakstegemiseks komisjoni kasutatud meetodi ettenähtavust, mistötü tuleb neljas etteheide käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatus tötü tagasi lükata.
- 154 Eelnevat silmas pidades tuleb seitsmenda väite esimene osa osaliselt vastuvõetamatus ja osaliselt põhjendamatus tötü tagasi lükata.
- Seitsmenda väite teine osa, et on rikutud õigusnorme nende tegevuse kvalifitseerimisel tahtlikult või raske hooletuse tötü toime pandud rikkumiseks
- 155 Seitsmenda väite teises osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus mitut õigusnormi nende tegevuse määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 tähenduses tahtlikult või raske hooletuse tötü toime pandud rikkumiseks kvalifitseerimisel.
- 156 Mis puudutab küsimust, kas rikkumised pandi toime tahtlikult või hooletuse tötü ja kas järelikult võib nende eest määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 esimese lõigu alusel ja määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 alusel trahvi määrata, siis tuleneb väljakujunenud kohtupraktikast, et see tingimus on täidetud, kui ettevõtjale ei saanud olla teadmata tema tegevuse konkurentsivastane laad, olenemata sellest, kas ta oli teadlik sellest, et ta rikub asutamislepingu konkurentsieeskirju (vt kohtuotsus Deutsche Telekom vs. komisjon, EU:C:2010:603, punkt 124 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 157 Seitsmenda väite teise osa põhjendamiseks esitavad apellandid kaks etteheidet.
- 158 Esimeses etteheites leiavad apellandid, et neil ei olnud võimalik ette näha nende tegevuse konkurentsivastast esiteks seetötü, et komisjoni kasutatud asjaomase turu mõiste ja teiseks nende hinnapoliitika konkurentsivastast ei olnud ettenähtavad.
- 159 Sellega seoses tuleb tõdeda, et apellandid soovivad sisuliselt seada kahtluse alla faktilistele asjaoludele antud hinnangu, mis puudutab asjaomase turu määratluse ettenähtavust, mistötü tuleb esimene etteheide käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatus tötü tagasi lükata.
- 160 Mis puudutab nende hinnapoliitika konkurentsivastast, siis väidavad apellandid, et nad ei saanud ette näha komisjoni sekkumist ELTL artikli 102 alusel, arvestades riigi reguleeriva asutuse kontrolli ja sekkumist nende tegevuse suhtes.
- 161 Tuleb märkida, et komisjoni sekkumine ELTL artikli 102 alusel ei sõltu riigi reguleerivate asutuste sekkumise eelnevast uurimisest, nagu tõdetud käesoleva kohtuotsuse punktis 135, ning on seega põhimõtteliselt sellest sekkumisest sõltumatu. Neid asjaolusid arvestades ei saa apellandid tulemuslikult tugineda komisjoni sekkumise ettenähtavuse puudumisele riiklike reguleerivate asutuste sekkumise tötü, mistötü esimese etteheite see argument tuleb põhjendamatus tötü tagasi lükata.

- 162 Apellandid kritiseerivad ka vaidlustatud kohtuotsuse punkti 341, milles Üldkohus tuvastab, et riigi reguleeriva asutuse kontrolli aluseks olid prognoosivad hinnangud, mitte apellantide tegelikult kantud kulud, mistõttu ei saanud see kontroll takistada ette nägemast, et nende hinnapoliitika oli konkurentsivastane.
- 163 Kuna apellandid ei tõenda, kuidas see faktilist laadi Üldkohtu järeldus asjaolusid moonutas, tuleb nende argumentid selle kohta käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatusse tõttu tagasi lükata.
- 164 Teises etteheites kritiseerivad apellandid seda, et Üldkohus lükkas tagasi nende argumendi, mille kohaselt võis CMT sekkumine tekitada õiguspärase ootuse, et nende hinnakujundus oli kooskõlas ETLT artikliga 102.
- 165 Nagu toonitab France Telecom, kuna teise etteheite raames apellantide esitatud kinnitustega soovitakse vaidlustada faktilistele asjaoludele vaidlustatud kohtuotsuse punktides 349–351 antud Üldkohtu hinnangud, tuleb need käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatusse tõttu tagasi lükata.
- 166 Järelikult tuleb seitsmenda väite teine osa osaliselt vastuvõetamatusse tõttu ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 167 Eeltoodut arvestades tuleb seitsmes väide osaliselt vastuvõetamatusse ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kaheksas väide, et trahvisumma arvutamisel on rikutud õigusnorme

- 168 Kaheksandas väites, mis koosneb kolmest osast, väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus trahvisumma arvutamisel õigusnorme.

Kaheksanda väite esimene osa, et apellantide tegevuse kvalifitseerimisel on rikutud õigusnorme

- 169 Kaheksanda väite esimeses osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme, kvalifitseerides nende tegevuse „väga raskeks rikkumiseks”; nad esitavad selle kohta neli etteheidet.
- 170 Esimeses etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme rikkumise laadi kvalifitseerimisel 1998. aasta suuniste alusel.
- 171 Esimeses etteheites ei too apellandid konkreetselt välja, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 386, milles Üldkohus lükkas tagasi argumendi, mille kohaselt oleks apellantide tegevus tulnud kvalifitseerida „raskeks” rikkumiseks, nagu komisjon oli seda teinud otsuses Deutsche Telekom, vähemalt kuni selle otsuse avaldamiseni 14. oktoobril 2003 Euroopa Liidu Teatajas, meenutades, et komisjoni otsustuspraktika ei ole konkurentsi valdkonnas trahvide määramise õiguslik raamistik.
- 172 Sellega seoses väidavad apellandid, et punktis 386 rikkus Üldkohus õigusnormi, kuna kuritarvitamise saab kvalifitseerida „selgeks” ning sellest tulenevalt „väga raskeks rikkumiseks” vaid varasematele otsustele viidates, nagu nähtub nii 1998. aasta suunistest kui ka vaidlusalusest otsusest.
- 173 See argument tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata, kuna – nagu komisjon õigesti rõhutab – vaidlustatud kohtuotsuse punkti 386 tuleb lugeda koos kohtuotsuse punktiga 383, milles viidatakse kohtuotsuse punktidele 353–368, kus Üldkohus tuvastas, et olid olemas selgelt kuritarvituseks kvalifitseerimist põhjendavad pretsedendid.

- 174 Järelikult tuleb esimene etteheide põhjendamatus tõttu tagasi lükata osas, milles see puudutab vaidlustatud kohtuotsuse punkti 386, vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata ülejäänud osas käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktika alusel, kuna apellandid ei määratle vaidlustatud kohtuotsuse punkte, mis võivad õigusnormi rikkumist sisaldada.
- 175 Teises etteheites kritiseerivad apellandid faktilistele asjaoludele Üldkohtu antud hinnangut, mis puudutab tegelikku jaeturult väljatõrjuvat mõju ja tarbijatele tekitatud kahju.
- 176 Nagu väidavad France Telecom ja komisjon, kuna teise etteheitega soovitakse vaidlustada faktilistele asjaoludele Üldkohtu antud hinnangud, tuleb see käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatus tõttu tagasi lükata.
- 177 Kolmandas etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 413 õigusnormi, leides, et nende tegevuse võis kvalifitseerida „väga raskeks”, kuigi asjaomane geograafiline turg oli piiratud Hispaania territooriumiga. Apellandid viitavad sellega seoses mittediskrimineerimise põhimõtte rikkumisele, kuna komisjoni 16. juuli 2003. aasta otsuses [ELTL artikli 102] kohase menetluse kohta (juhtum COMP/38.233 – Wanadoo Interactive, edaspidi „otsus Wanadoo”) ning otsuses Deutsche Telekom kvalifitseeriti rikkumine „raskeks” kõnealusest turust suurema ulatusega geograafilise turu puhul, st vastavalt Saksamaa ja Prantsusmaa territooriumid.
- 178 Nagu rõhutab õigesti komisjon, leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 413 õigusnormi rikkumata, et kuigi asjaomane geograafiline turg piirdus Hispaania territooriumiga, ei välista see rikkumise „väga raskeks” kvalifitseerimist. Pelk asjaolu, et komisjon kvalifitseeris otsustes Deutsche Telekom ja Wanadoo asjassepuutuvad rikkumised „raskeks”, kuigi geograafilised turud olid suuremad käesolevas asjas kõne all olevast turust, ei mõjuta seda hinnangut, sest rikkumise „raskeks” või „väga raskeks” kvalifitseerimine ei sõltu ainult geograafilise turu suurusest vaid ka muudest rikkumist iseloomustavatest kriteeriumidest, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 413 õigesti nentis.
- 179 Järelikult tuleb kolmas etteheide põhjendamatus tõttu tagasi lükata.
- 180 Neljandas etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnormi, leides, et komisjon ei olnud kohustatud rikkumise kvalifikatsiooni muutma enne ja pärast otsuse Deutsche Telekom avaldamist või vähemalt selgitama, kuidas võttis ta arvesse vaatlusalusel perioodil rikkumise varieeruvat raskust trahvi lähtesumma kindlaksmääramisel.
- 181 Üldkohus meenutas õigusnormi rikkumata vaidlustatud kohtuotsuse punktis 416, et konkurentsieeskirjade rikkumise eest trahvisumma kindlaksmääramisel on põhjendamiskohustus täidetud, kui komisjon esitab oma otsuses tema kaalutluse aluseks olnud asjaolud, mis võimaldasid tal hinnata rikkumise raskusastet ja kestust, ilma et ta peaks esitama trahvi arvutamise meetodiga seotud arvandmeid (vt kohtuotsused Weig vs. komisjon, C-280/98 P, EU:C:2000:627, punktid 43–46; Sarrió vs. komisjon, C-291/98 P, EU:C:2000:631, punktid 73–76, ning Limburgse Vinyl Maatschappij jt vs. komisjon, C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P–C-252/99 P ja C-254/99 P, EU:C:2002:582, punktid 463 ja 464).
- 182 Lisaks lükkas Üldkohus õigusnormi rikkumata vaidlustatud kohtuotsuse punktis 420 tagasi apellantide etteheite, et komisjon on rikkunud põhjendamiskohustust, sest ta ei võtnud arvesse rikkumise raskusastme varieerumist ega eristanud kahte rikkumise perioodi. Nimelt täitis komisjon põhjendamiskohustuse, kui ta täpsustas vaidlusaluse otsuse punktides 739–750 põhjused, miks ta kvalifitseeris apellantide toimepandud rikkumise „väga raskeks” kogu rikkumise perioodil, kuigi nende tegevusel ei olnud kogu perioodil sama raskusaste, selgitades samas juhtumi Deutsche Telekom, milles rikkumine kvalifitseeriti raskeks, ja käesoleva juhtumi vahelisi erinevusi.

183 Mõistagi oleks olnud soovitatav, et komisjon esitanuks vaidlusaluses otsuses põhjenduse, mis läheb neist nõuetest kaugemale, esitades muu hulgas arvandmed, millest ta juhindus rikkumise raskuse varieerumise arvessevõtmisel, kui ta määras kindlaks trahvi lähtesumma. See võimalus ei muuda aga vaidlusaluse otsuse puhul põhjendamiskohustusest tulenevate nõuete ulatust (vt selle kohta kohtuotsused *Weig vs. komisjon*, EU:C:2000:627, punkt 47; *Sarrió vs. komisjon*, EU:C:2000:631, punkt 77, ning *Corus UK vs. komisjon*, C-199/99 P, EU:C:2003:531, punkt 149).

184 Eelnevat arvestades tuleb kaheksanda väite esimene osa osaliselt vastuvõetamatuse tõttu ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.

Kaheksanda väite teine osa, et on rikutud proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja karistuste individualiseerituse põhimõtteid ning kohustust kontrollida vaidlusaluse otsuse põhjendust

185 Kaheksanda väite teise osa kohaselt, mis koosneb neljast etteheitest, on rikutud proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja karistuste individualiseerituse põhimõtteid ning kohustust kontrollida vaidlusaluse otsuse põhjendust.

186 Kolmandas etteheites, mida tuleb analüüsida esimesena, väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus karistuste individualiseerituse põhimõtet, kuna jättis kontrollimata, kas trahvi arvutamisel võeti arvesse apellantide konkreetset olukorda.

187 Tuleb nentida, et kolmandas etteheites ei määratleta nõutud täpsusega võimalikku Üldkohtu toimepandud õigusnormi rikkumist ega vaidlustatud kohtuotsuse punkte, mis võivad niisugust õigusnormi rikkumist sisaldada, mistõttu tuleb etteheide käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.

188 Esimeses etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus mittediskrimineerimise põhimõtet, jättes tähelepanuta asjaolu, et otsuste *Deutsche Telekom* ja *Wanadoo* asjaolud olid analoogsed vaidlusaluse otsuse aluseks olevate asjaoludega ning nende asjaolude alusel määrati kümme korda väiksemad trahvid.

189 Kuid nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 425 meenutas, on Euroopa Kohus korduvalt leidnud, et komisjoni varasem otsustuspraktika ei ole konkurentsi valdkonnas trahvide määramise õiguslik raamistik ning et teisi juhtumeid käsitlevad otsused on diskrimineerimise olemasolu küsimuses üksnes soovituslikud (*kohtuotsus Tomra Systems jt vs. komisjon*, C-549/10 P, EU:C:2012:221, punkt 104 ja seal viidatud kohtupraktika).

190 Niisiis asjaolu, et komisjon kohaldas minevikus teatava suurusega trahve teatavat tüüpi rikkumistele, ei takista tal kehtestada uut suuremat trahvi, kui see on vajalik liidu konkurentsipoliitika elluviimise tagamiseks, mis on määratletud ainult määruses nr 1/2003 (*kohtuotsus Tomra Systems jt vs. komisjon*, EU:C:2012:221, punkt 105 ja seal viidatud kohtupraktika).

191 Seega lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 427 põhjendatult tagasi argumentatsiooni, mis puudutas apellantidele määratud trahvi ja muudes konkurentsi valdkonna otsustes komisjoni määratud trahvide võrdlust, ning järeldas, et käesolevas asjas ei saa tuvastata mingit võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumist.

192 Teises etteheites väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus proportsionaalsuse põhimõtet, jättes tuvastamata, et trahvi lähtesumma, milleks kehtestati 90 miljonit eurot, oli ebaproportsionaalne. Sellega seoses rõhutavad apellandid esiteks, et see lähtesumma on suuruselt teine kõige suurem turgu valitseva seisundi kuritarvitamise valdkonnast kehtestatud ning teiseseks, et trahvi lõppsumma oli vastavalt 12,5 ja 11,25 korda suurem *Deutsche Telekom*ile ja *Wanadoo*le sarnaste kuritarvituslike tegevuste eest määratud.

- 193 Lisaks kinnitavad apellandid oma neljandas etteheites, et Üldkohus rikkus oma kohustust kontrollida vaidlusaluse otsuse põhjendust, leides, et komisjon ei olnud kohustatud põhjendama erilise hoolsusega oma otsust määrata käesolevas asjas märkimisväärselt kõrgem trahv kui otsustes Wanadoo ja Deutsche Telekom, arvestades nende kolme kohtuasja sarnasust.
- 194 Mis puudutab põhjendamiskohustuse kontrollimist, siis tuleb tõdeda, et kuigi komisjon selgitas vaidlusaluse otsuse punktides 739–750 tõepoolest juhtumite Deutsche Telekom ja käesoleva juhtumi erinevusi, andis ta vaid vähe täpsustusi põhjuste kohta, miks ta käesolevas asjas otsustas määrata otsustes Wanadoo ja Deutsche Telekom määratud märkimisväärselt kõrgema trahvi. Komisjon oleks võinud muu hulgas täpsustada lähtesumma kindlaksmääramisel kasutatud meetodit, sarnaselt sellele, mis on ette nähtud suunistes määruse (EÜ) nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta (ELT 2006, C 210, lk 2), mis käesoleva juhtumi asjaolude toimumise ajal ei olnud kohaldatavad.
- 195 Siiski meenutas Üldkohus õigusnormi rikkumata vaidlustatud kohtuotsuse punktis 434, et komisjon on põhjendamiskohustuse täitnud, kui ta on vaidlusaluses otsuses esitanud oma kaalutluse aluseks olnud asjaolud, mis võimaldasid tal hinnata rikkumise raskusastet ja kestust. Neil asjaoludel leidis Üldkohus samuti õigesti, et komisjon ei pidanud esitama trahvi arvutusviisiga seotud arvandmeid, vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktides 181 ja 183 meenutatud kohtupraktikale.
- 196 Mis puudutab apellantidele määratud trahvi proportsionaalsust, siis leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 429 õigesti, „et komisjon peab määrama trahvi proportsionaalselt asjaolude alusel, mida ta võttis rikkumise raskusastme hindamiseks arvesse”.
- 197 Neljanda etteheite raames kinnitavad apellandid veel, et Üldkohus rikkus EIÕK artiklit 6, kuna ta ei teostanud täieulatuslikku kohtulikku kontrolli, mida ta on trahvi lähtesumma proportsionaalsuse küsimuses kohustatud tegema.
- 198 Nagu täpsustatud käesoleva kohtuotsuse punktis 44, täiendab ELTL artiklis 263 ette nähtud seaduslikkuse kontrolli konkurentsieeskirjade rikkumise eest komisjoni määratud trahvide ja karistusmaksete küsimuses täielik pädevus, nagu on ette nähtud ELTL artiklis 261. Määruse nr 17 artikkel 17, mis asendati määruse nr 1/2003 artikliga 31, sätestab, et ühenduse kohtul on täielik pädevus vaadata läbi otsused, millega komisjon on määranud trahvid või karistusmaksed; ühenduse kohus võib määratud trahvi või karistusmaks tühistada, seda vähendada või suurendada.
- 199 Määruse nr 1/2003 artikli 23 lõikes 3, millega asendati määruse nr 17 artikli 15 lõike 2 teine lõik, on sätestatud, et trahvisumma määramisel võetakse arvesse nii rikkumise raskust kui ka kestust.
- 200 Eeltoodud kaalutlustest nähtub, et harta artikli 47 tähenduses täieulatusliku kohtuliku kontrolli nõuete täitmiseks seoses trahviga peab liidu kohus ELTL artiklites 261 ja 263 ette nähtud pädevuse teostamisel analüüsima iga õiguslikku või faktilist etteheidet, millega soovitakse tõendada, et trahvisumma ei ole kooskõlas rikkumise raskuse ja kestusega.
- 201 Sellega seoses olgu märgitud, et vaidlustatud kohtuotsuse punktis 431 meenutas Üldkohus, et 1998. aasta suuniste punktis 1 A sätestatud meetod vastab koguloogikale, mille kohaselt tuleb rikkumise raskuse alusel kindlaks määratud trahvi üldise lähtesumma arvutamisel arvesse võtta rikkumise laadi, selle tegelikku mõju turule, kui seda saab mõõta, ja asjakohase geograafilise turu suurust.
- 202 Neid kriteeriume kohaldades ja vaidlustatud kohtuotsuse punktidele 371–421 viidates leidis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 432, et arvestades esiteks asjaolu, et Telefónica kuritarvitust tuleb pidada selgeks kuritarvitamiseks, mille sarnaseid on juba varem toime pandud ja mis seab ohtu

sidevõrgustiku ja -teenuste siseturu loomise, ning teiseks asjaolu, et sellel kuritarvitamisel oli märkimisväärne mõju Hispaania jaeturule, ei saa trahvi lähtesummat suuruses 90 miljonit eurot pidada ebaproportsionaalseks.

- 203 Kuigi Üldkohus jättis tõepoolest tuvastamata, et komisjon ei esitanud vaidlusaluses otsuses lähtesumma kindlaksmääramisel kasutatud meetodit, sarnaselt sellele, mis on ette nähtud suunistes määruse nr 1/2003 artikli 23 lõike 2 punkti a kohaselt määratavate trahvide arvutamise meetodi kohta, mis käesoleva juhtumi asjaolude toimumise ajal ei olnud kohaldatavad, ei ole see siiski piisav asumaks seisukohale, et Üldkohus tegi vea kõnealuse summa proportsionaalsuse kontrollimisel, mida ta teostas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 432 loetletud kriteeriumide alusel.
- 204 Eeltoodust nähtub, et analüüsides apellantide argumente, millega sooviti tõendada trahvi lähtesumma ebaproportsionaalsust, teostas Üldkohus tegelikult ELTL artiklites 261 ja 263 ette nähtud pädevust viisil, mis on kooskõlas harta artikli 47 tähenduses täieulatusliku kohtuliku kontrolli nõuetega, analüüsides iga õiguslikku või faktilist etteheidet, mille apellandid esitasid ja millega soovitakse tõendada, et trahvisumma ei ole kooskõlas rikkumise raskuse ja kestusega. Nende etteheidete analüüsi käigus leidis Üldkohus siiski, et ükski apellantide esitatud argument ei põhjendanud selle lähtesumma vähendamist.
- 205 Kuivõrd apellandid kritiseerivad neljanda etteheitega trahvi lähtesumma proportsionaalsusele juhtumi asjaolude seisukohalt Üldkohtu poolt vaidlustatud kohtuotsuse punktis 432 antud hinnangut, tuleb meenutada, et Euroopa Kohus ei saa apellatsioonkaebuse raames õigusküsimusi käsitledes asendada Üldkohtu hinnangut õigluse kaalutlustel oma hinnanguga, kui Üldkohus andis oma hinnangu täieliku pädevuse raames ettevõtjatele liidu õiguse rikkumise eest neile määratud trahvisummade üle otsustades. Ainult juhul, kui Euroopa Kohus leiab, et karistuse määr ei ole mitte ainult sobimatu, vaid ka niivõrd liigne, et see on ebaproportsionaalne, tuleb tuvastada, et Üldkohus on rikkunud õigusnormi trahvisumma sobimatuse tõttu (vt selle kohta kohtuotsused *E.ON Energie vs. komisjon*, EU:C:2012:738, punktid 125 ja 126; *Quinn Barlo jt vs. komisjon*, C-70/12 P, EU:C:2013:351, punkt 57, ning *Koninklijke Wegenbouw Stevin vs. komisjon*, C-586/12 P, EU:C:2013:863, punkt 33 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 206 Antud juhul tuleb tõdeda, et apellandid ei näidanud, miks on vaidlusaluses otsuses komisjoni kehtestatud 90 miljoni suurune lähtesumma sedavõrd ülemäärane, et see on käesoleva kohtuotsuse eelmises punktis viidatud kohtupraktika tähenduses ebaproportsionaalne.
- 207 Eelnevatest kaalutlustest tuleneb, et kaheksanda väite teine osa tuleb tagasi lükata osaliselt vastuvõetamatuse tõttu ja osaliselt põhjendamatus tõttu.
- Kaheksanda väite kolmas osa, et õigusnormi on rikutud hoiatava mõju tagamiseks lähtesumma suurendamise, apellantide tegevuse „pikaajaliseks rikkumiseks” kvalifitseerimise ja kergendavate asjaolude alusel trahvi vähendamise analüüsimisel
- 208 Kaheksanda väite kolmandas osas väidavad apellandid, et Üldkohus rikkus õigusnorme hoiatava mõju tagamiseks lähtesumma suurendamise, nende tegevuse „pikaajaliseks rikkumiseks” kvalifitseerimise ja kergendavate asjaolude alusel trahvi vähendamise analüüsimisel.
- 209 Mis puudutab esimest etteheidet, et hoiatava mõju tagamiseks lähtesumma suurendamise analüüsimisel on rikutud õigusnorme, siis esitavad apellandid järgmised argumendid.
- 210 Esiteks väidavad apellandid, et Üldkohus on rikkunud mittediskrimineerimise ja proportsionaalsuse põhimõtteid, kinnitades hoiatava mõju tagamiseks lähtesumma suurendamist, kuigi nende majanduslik võim oli sarnane ettevõtjate omaga, kelle suhtes tehti otsused *Wanadoo* ja *Deutsche Telekom*, milles komisjon sellist suurendamist ei kohaldanud.

- 211 Käesoleva kohtuotsuse punktides 188 ja 189 meenutatud kohtupraktika valguses lükkas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 441 õigesti tagasi selle argumendi, mille aluseks on komisjoni otsustuspraktika, kuna see praktika ei kujuta endast konkurentsi valdkonnas trahvide määramise õiguslikku raamistikku.
- 212 Teiseks väidavad apellandid, et Üldkohus kinnitas komisjoni põhjenduskäiku pelkade üldiste viidetega vaidlusaluse otsuse põhjendustele, analüüsimata 25% kordaja kohasust ja seda vaatamata temal lasuvale kohustusele teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli.
- 213 Sellega seoses olgu meenutatud, et ETL artiklis 261 ja määruse nr 1/2003 artiklis 31 ette nähtud täieliku pädevuse teostamine ei tähenda omal algatusel kontrollimist, ning et menetlus liidu kohtutes on võistlev. Välja arvatud avalikul huvil põhinev väide, nagu vaidlusaluse otsuse põhjenduse puudumine, mille kohus peab tõstatama omal algatusel, peab väited selle otsuse kohta tõstatama ning nende väidete põhjendamiseks tõendid esitama hageja (kohtuotsused Chalkor vs. komisjon, EU:C:2011:815, punkt 64, ja KME Germany jt vs. komisjon, C-389/10 P, EU:C:2011:816, punkt 131).
- 214 Tuleb aga tõdeda, et Üldkohus analüüsis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 438–441 seda, kuidas komisjon põhjendas trahvi lähtesumma suurendamist, ning tuvastas, et selle aluseks olid õiguslikult piisavalt vaidlusaluses otsuses apellantide majandusliku võimsust käsitlevad andmed. Selliselt toimides teostas Üldkohus ETL artiklites 261 ja 263 ette nähtud pädevust viisil, mis on kooskõlas täieulatusliku kohtuliku kontrolli nõuetega, analüüsides iga õiguslikku või faktilist etteheidet, mille apellandid selles kontekstis esitasid.
- 215 Eeltoodust ilmneb, et esimene etteheide tuleb põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 216 Apellantide teise etteheite kohaselt rikuti õigusnorme apellantide tegevuse „pikaajaliseks rikkumiseks” kvalifitseerimise analüüsimisel.
- 217 Rikkumise alguskuupäeva osas väidavad apellandid, et Üldkohus jättis väärtelt eristamata otsusele Deutsche Telekom eelnevat ajavahemikku sellest otsusest hilisemast ajavahemikust ning hindamata rikkumise raskust iga ajavahemiku puhul, rikkudes nii mittediskrimineerimise põhimõtet ja kohustust teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli.
- 218 Tuleb tõdeda, et see argument tuleb tulemuseta tagasi lükata, kuna apellandid üksnes piirduvad väitega, et Üldkohus oleks pidanud eristama kahte rikkumise perioodi sõltuvalt rikkumise raskusaste väidetavast varieerumisest, selgitamata, kuidas see rikkumise kestust vähendaks.
- 219 Apellandid väidavad veel, et Üldkohus moonutas nende kinnitusi, määratlemata siiski nõutud täpsusega asjaolusid, mida moonutati, või analüüsivigu, mida Üldkohus tegi. Järelikult tuleb see argument käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 220 Rikkumise lõpukuupäeva osas tuvastas Üldkohus apellantide sõnul, et komisjon tõendas rikkumise esinemist ainult 2006. aasta esimese poolaasta lõpuni. Seetõttu väidavad apellandid, et Üldkohus pööras tõendamiskoormise ümber, leides, et nad ei ole esitanud tõendeid selle kohta, et hinnakruvi 2006. aasta teisel poolaastal ei esinenud, kuigi rikkumist pidi tõendama komisjon.
- 221 Vaidlustatud kohtuotsuse punktist 451 nähtub, et Üldkohus tuvastas apellantide poolt vaidlustamata toimikumaterjali alusel, et nii Telefónica de España SAU jae- kui ka hulgihinnad jäid muutumatuks ajavahemikus 2001. aasta septembrist kuni 21. detsembrini 2006, mil rikkumine lõppes, ja seda ilma, et apellandid oleksid viidanud komisjoni poolt arvesse võetud kulude mis tahes muudatusele. Selliselt toimides ei pööranud Üldkohus tõendamiskoormist ümber, vaid hindas õigesti talle esitatud tõendeid, nagu rõhutab kohtujurist oma ettepaneku punktis 171.

- 222 Järelikult tuleb teine etteheide osaliselt vastuvõetamatuse tõttu, osaliselt tulemusetuna ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- 223 Kolmanda etteheite kohaselt on õigusnorme rikutud kergendavate asjaolude alusel trahvi vähendamise analüüsimisel.
- 224 Esiteks väidavad apellandid, et Üldkohus kohaldas „väärta õiguslikku kriteeriumi”, leides, et nende hooletus oli äärmiselt tõsine, kui ta hindas komisjoni poolt õiguspärase ootuse alusel trahvi 10% vähendamise kohasust.
- 225 Tuleb tõdeda, et Üldkohus andis vaidlustatud kohtuotsuse punktis 459 faktilistele asjaoludele hinnangud, mis puudutasid apellantide hooletuse taset. Järelikult tuleb see argument käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktikat arvestades vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 226 Teiseks kritiseerivad apellandid vaidlustatud kohtuotsuse punkti 461, milles Üldkohus viitas kohtuasja väidetavat uudsust analüüsid oma arutluskäigule selgete ja ettenähtavate pretsedentide olemasolu kohta. Selles osas kohaldas Üldkohus ilmselgelt väärta kriteeriumi, st õiguskindluse kriteeriumi, ning eiras seda, et üks 1998. aasta suunistes määratletud kergendavatest asjaoludest on see, et on olemas põhjendatud kahtlus, et ettevõtja ei teadnud, et tema tegevus kujutab endast rikkumist. Apellantide arvates võis aga selline mõistlik kahtlus esineda vähemalt kuni 2003. aasta oktoobrini, st otsuse Deutsche Telekom avaldamise kuupäevani, ning kestis kuni kohtuotsuse TeliaSonera Sverige (EU:C:2011:83) kuulutamiseni.
- 227 Selles suhtes tuleb tõdeda, et apellantide põhjendatud kahtluse esinemine on faktiküsimus, mis jääb ainult Üldkohtu hindamispädevusse, mistõttu tuleb neljas etteheide käesoleva kohtuotsuse punktis 84 meenutatud kohtupraktika alusel vastuvõetamatuse tõttu tagasi lükata.
- 228 Järelikult tuleb kaheksanda väite kolmas osa tagasi lükata osaliselt vastuvõetamatuse tõttu, osaliselt tulemusetuna ning osaliselt põhjendamatusse tõttu.
- 229 Eeltoodut arvestades tuleb kaheksas väide osaliselt vastuvõetamatuse tõttu, osaliselt tulemusetuna ja osaliselt põhjendamatusse tõttu tagasi lükata.
- Kümnes väide, et on rikutud kohustust teostada täieulatuslikku kohtulikku kontrolli EIÕK artikli 6 tähenduses seoses trahvi kindlaksmääramisega*
- 230 Kümnes väite kinnitavad apellandid, et Üldkohus rikkus seoses trahvi kindlaksmääramisega täieulatusliku kohtuliku kontrolli teostamise kohustust EIÕK artikli 6 tähenduses, kuna ta ei teostanud täielikku pädevust, mis on ette nähtud ELTL artiklis 261 ja määruse nr 1/2003 artiklis 31.
- 231 Tuleb nentida, et kümnes väite ei määratle apellandid nõutud täpsusega vaidlustatud kohtuotsuse kritiseeritavaid osasid, vaid piirduvad üldise ja põhjendamata kinnitusega, et Üldkohus oleks pidanud trahvi sobilikkuse hindamiseks uurima kõiki tõendeid ja kõiki asjakohaseid asjaolusid. Tuleb siiski rõhutada, et selle väite põhjendamiseks esitatud argumentatsiooni, mis puudutab täieulatusliku kohtuliku kontrolli teostamise kohustuse rikkumist, analüüsi juba muude väidete raames, kuivõrd apellandid määratlesid vaidlustatud kohtuotsuse kritiseeritavad osad nõutava täpsusega.
- 232 Järelikult tuleb kümnes väide vastuvõetamatuse tõttu vastavalt käesoleva kohtuotsuse punktides 29 ja 30 meenutatud kohtupraktikale tagasi lükata.
- 233 Kõigist eelnenud kaalutlustest lähtudes tuleb apellatsioonkaebus jätta tervikuna rahuldamata.

Kohtukulud

- 234 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 sätestab, et kui apellatsioonkaebus ei ole põhjendatud, otsustab Euroopa Kohus kohtukulude jaotuse. Vastavalt kodukorra artikli 138 lõikele 1, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonkaebuste suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 235 Kodukorra artikli 140 lõike 3 alusel võib Euroopa Kohus otsustada, et menetlusse astuja kannab ise oma kohtukulud.
- 236 Kuna apellandid on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb vastavalt komisjoni nõudele kohtukulud neilt välja mõista.
- 237 Menetlusse astunud France Telecom, Ausbanc Consumo ja ECTA kannavad ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (viies koda) otsustab:

1. **Jätta apellatsioonkaebus rahuldamata.**
2. **Mõista kohtukulud välja Telefónica SA-lt ja Telefónica de España SAU-lt.**
3. **Jätta France Telecom España, SA, Asociación de Usuarios de Servicios Bancarios'e (Ausbanc Consumo) ja European Competitive Telecommunications Association'i kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad